

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

PARA POLİTİKASI ve MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

Dr. Fatih Karahan

Başkan

4 AĞUSTOS 2026

ERZURUM

Reel sektörle güçlü bir iletişimimiz bulunuyor.

2013 yılından bu yana farklı sektör ve ölçeklerden firmalar ile yüz yüze görüşmeler yapıyoruz.

Erzurum ve bölge illerinde 2026 yılında **132**, son 5 yılda toplamda **1.413 firma görüşmesi** yaptık.

Elde edinilen **nitelikli ve zamanlı bilgileri** karar alma süreçlerinde kullanıyoruz.

Konjonktürel gelişmelerin yanı sıra **yapısal sorunlar** hakkında bilgi ediniyoruz.

İletilen beklenti ve önerileri ilgili **kamu kurumlarıyla paylaşıyoruz.**

Reel sektör temsilcileriyle **çift yönlü bir iletişim** kuruyoruz.

Ziyaret Edilen Yerler

**2025
Ç1**

- Eskişehir Sanayi Odası
- Eskişehir Ticaret Odası
- Uşak Ticaret ve Sanayi Odası
- Denizli Sanayi Odası
- Denizli Ticaret Odası
- Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası

**2025
Ç2**

- YİSAD Yassı Çelik Konferansı

**2025
Ç3**

- Kayseri Sanayi Odası
- Kayseri Ticaret Odası
- Ankara Sanayi Odası
- Ankara Ticaret Odası
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
- Bursa Ticaret ve Sanayi Odası

**2025
Ç4**

- Kocaeli Sanayi Odası
- Kocaeli Ticaret Odası
- İMEAK Deniz Ticaret Odası
- MÜSİAD
- TÜSİAD

2026

- Türkiye İhracatçılar Meclisi
- Gaziantep Sanayi Odası
- Gaziantep Ticaret Odası
- Konya Sanayi Odası
- Konya Ticaret Odası
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)

Sunum Planı

Öne Çıkan Konular

- Dezenflasyonda ne kadar mesafe alındı?
- Enflasyonu neler etkiliyor?
- Piyasa faizleri nasıl düşer?
- Savaş dış talebi nasıl etkiliyor?
- Fiyat istikrarı neden önemli?

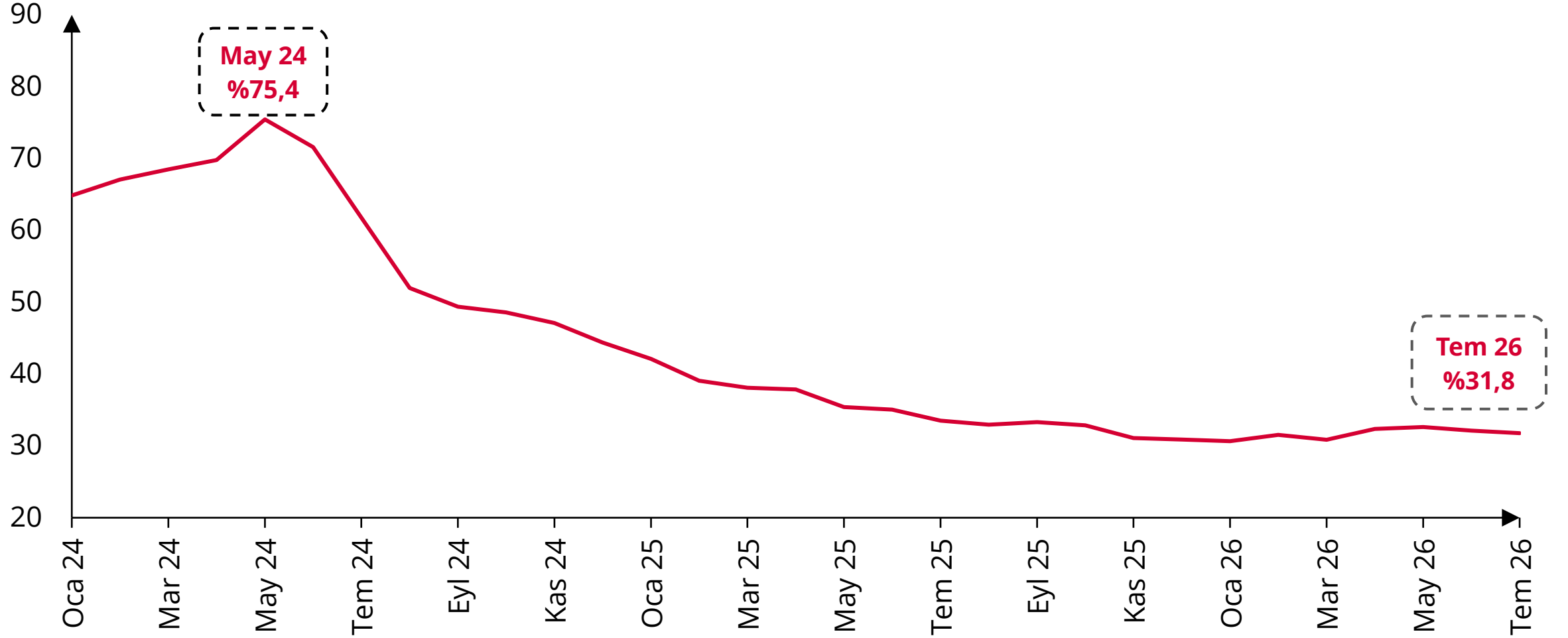
1

Dezenflasyonda ne kadar mesafe alındı?

- Fiyatlama davranışlarında normalleşme
- Enflasyon ataletinde kırılma
- Talepte dengelenme

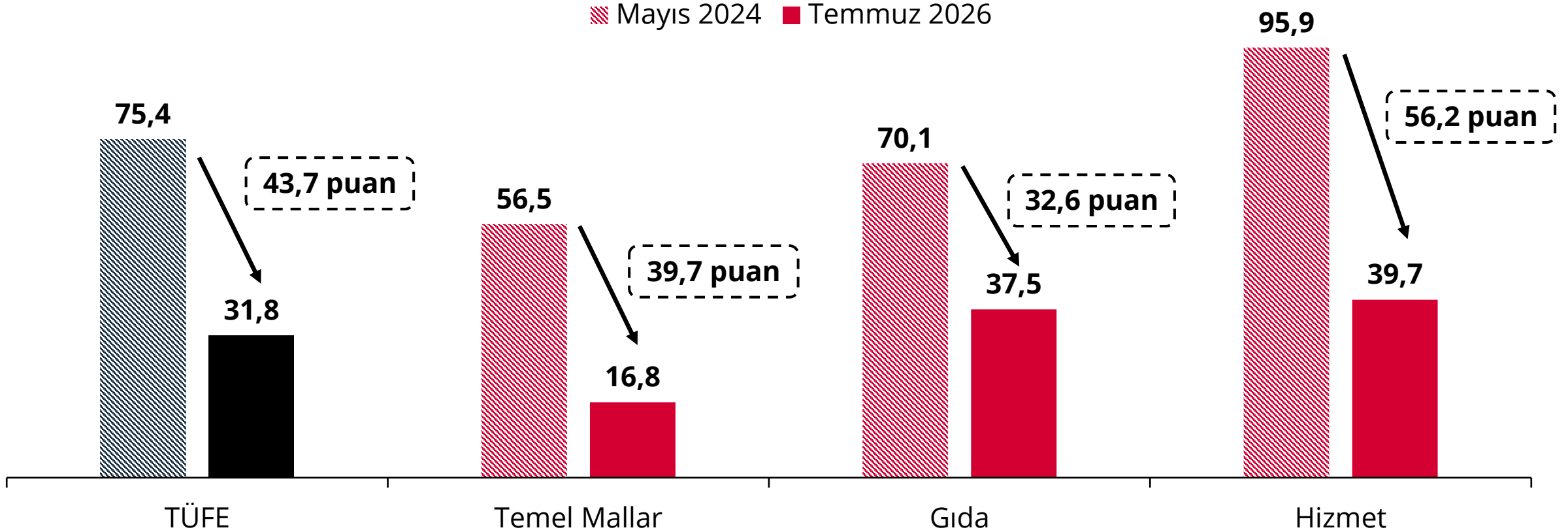
Temmuz ayında yıllık enflasyon yüzde 31,8 olmuştur.

TÜFE (Yıllık % Değişim)

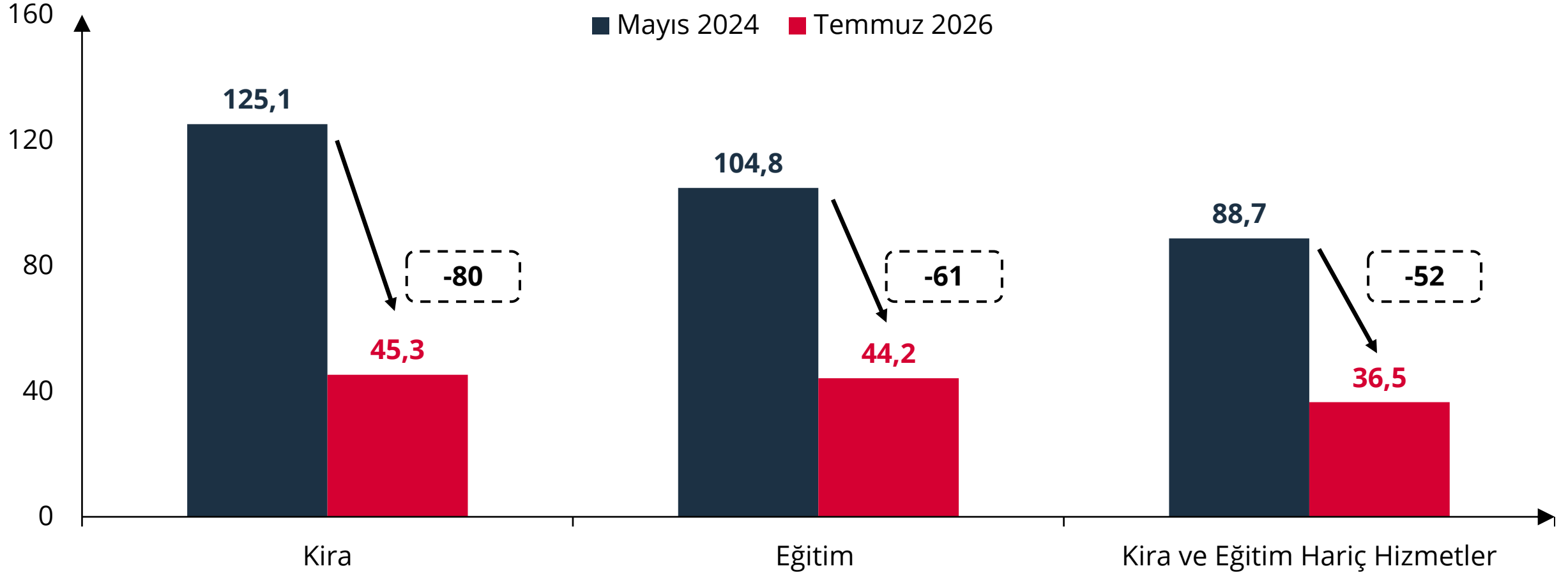
Enflasyonda Mayıs 2024'ten bu yana genele yayılan bir gerileme görülmüştür.

TÜFE Alt Kalemleri (Yıllık % Değişim)

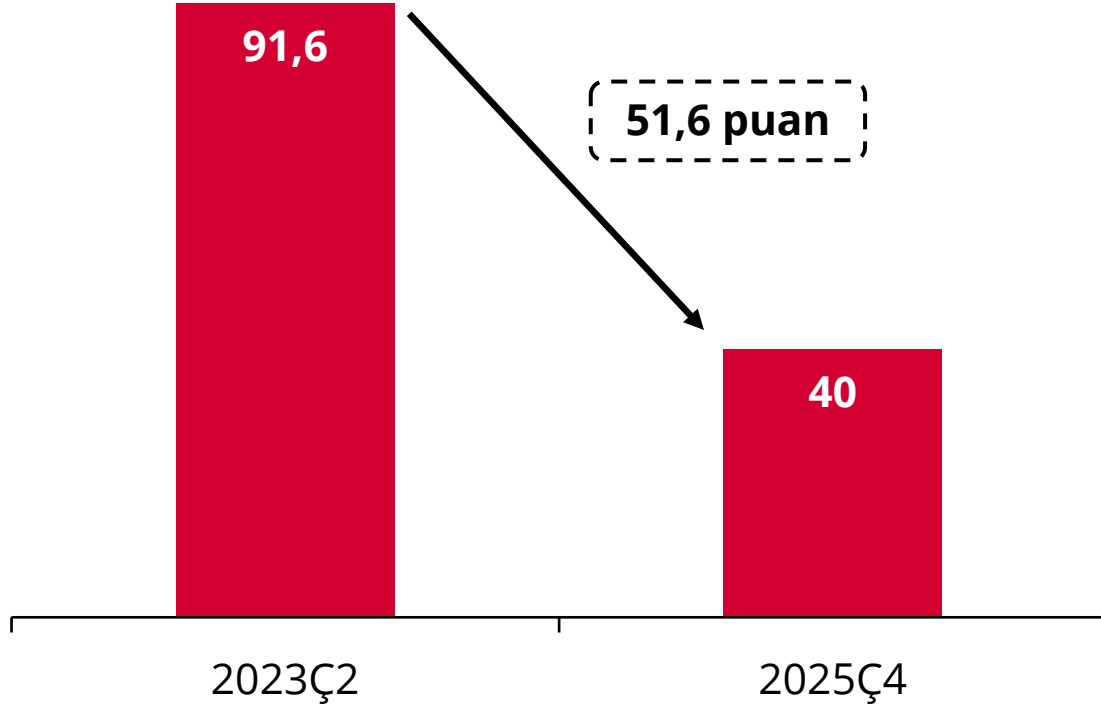
Kira ve eğitim kalemlerinde azalan katılık dezenflasyonu desteklemiştir.

Hizmet Alt Grupları (Yıllık % Değişim)

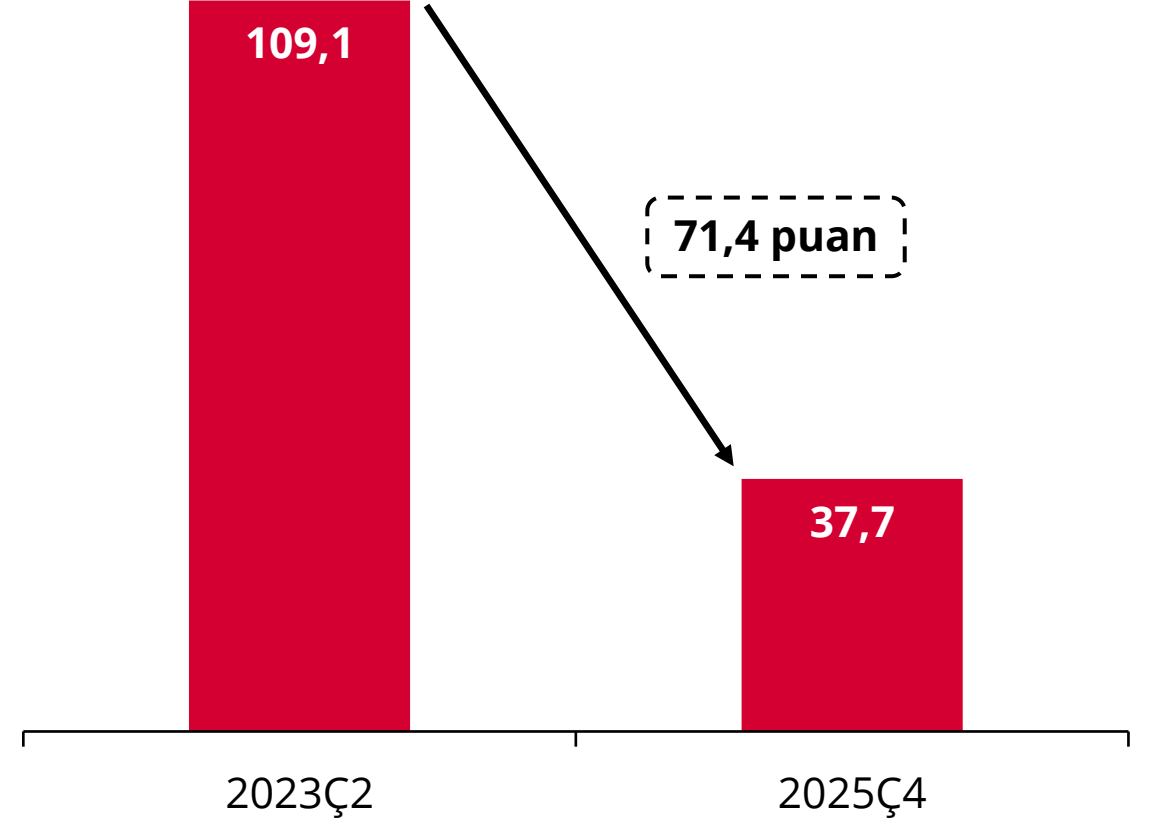

İş yeri kira enflasyonundaki gerileme maliyet yönlü baskıları hafifletmektedir.

Dükkan Kiraları Artışı
(Yıllık % Değişim)

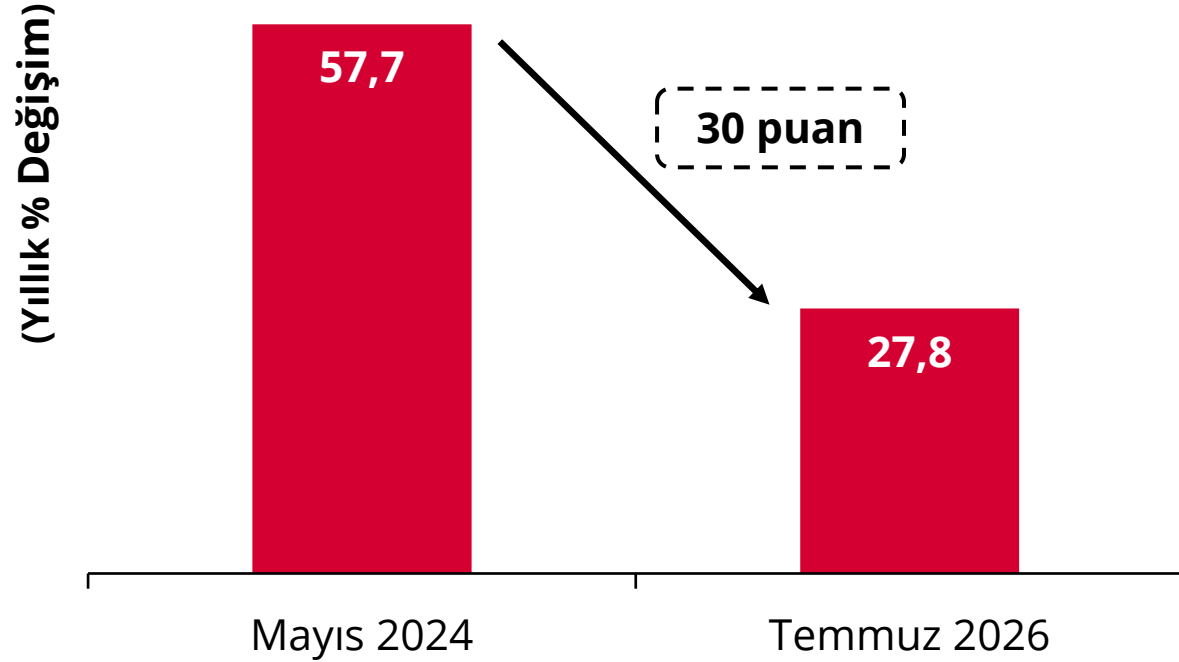

Ofis Kiraları Artışı
(Yıllık % Değişim)

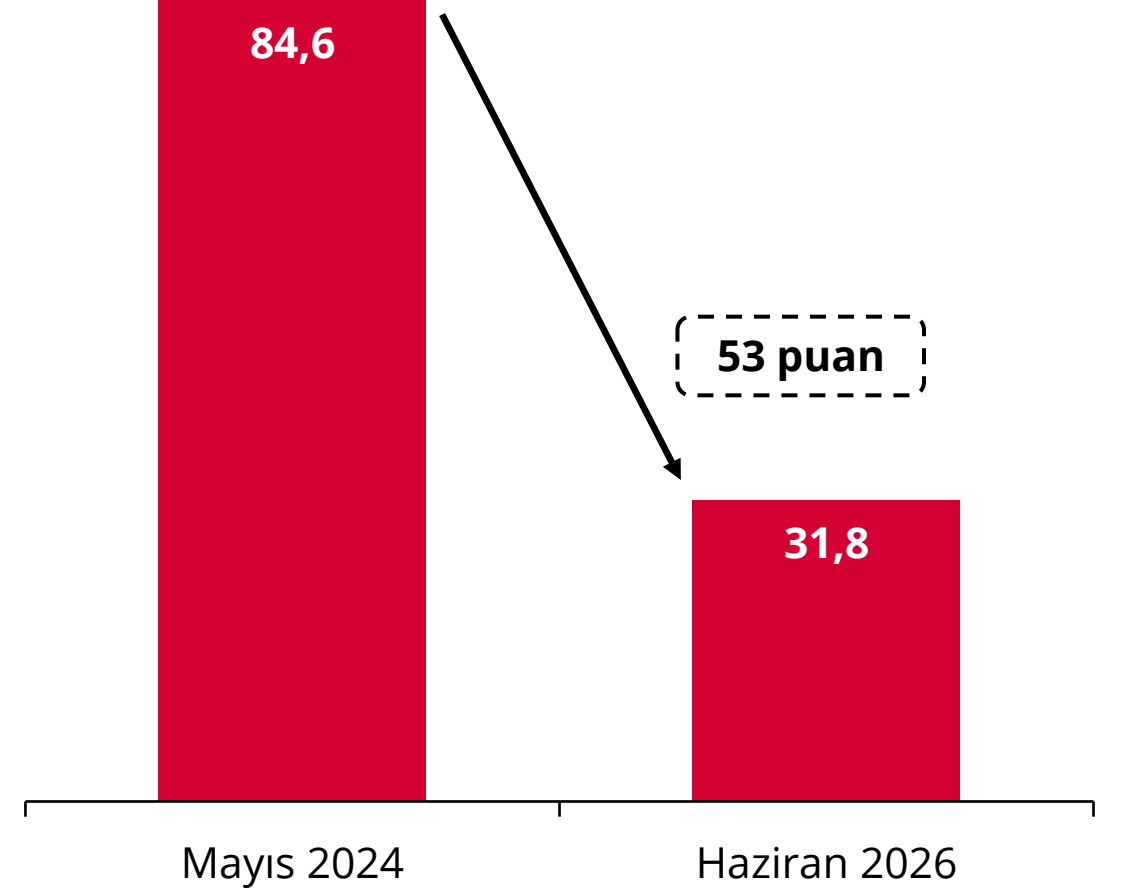

Maliyet yönlü baskılar zayıflamaktadır.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE)

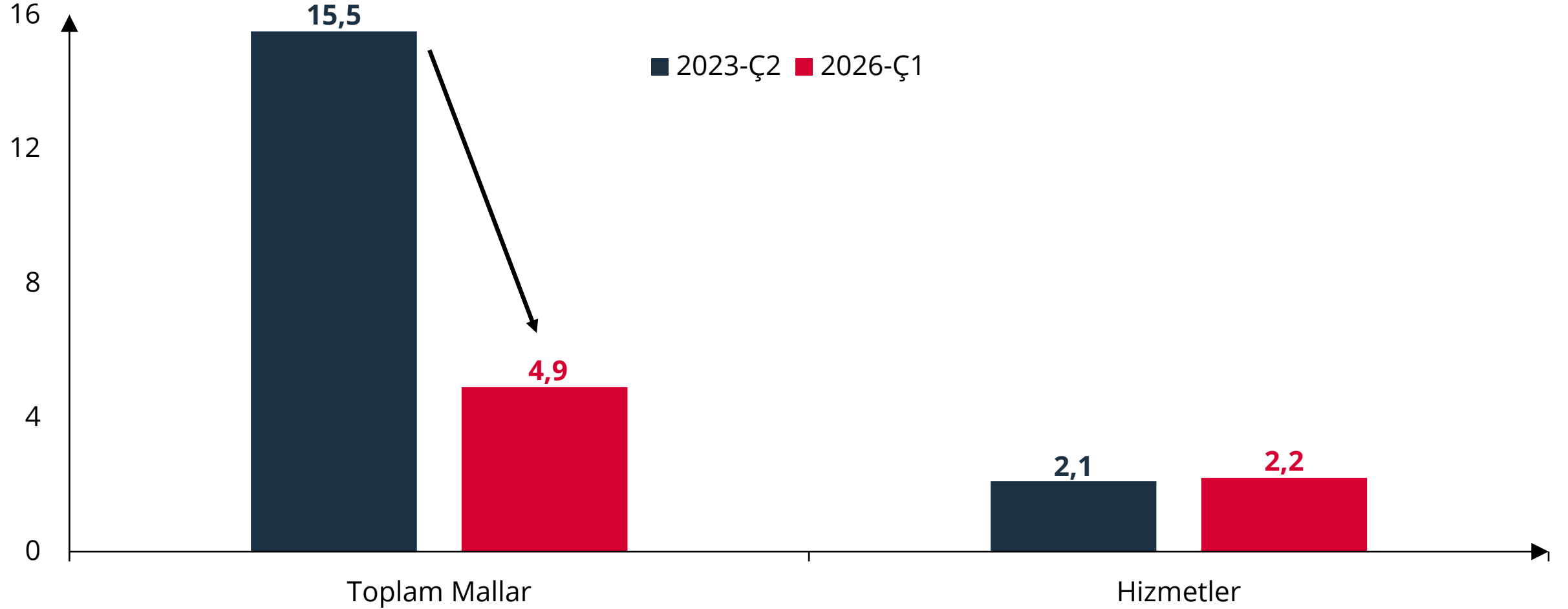

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi

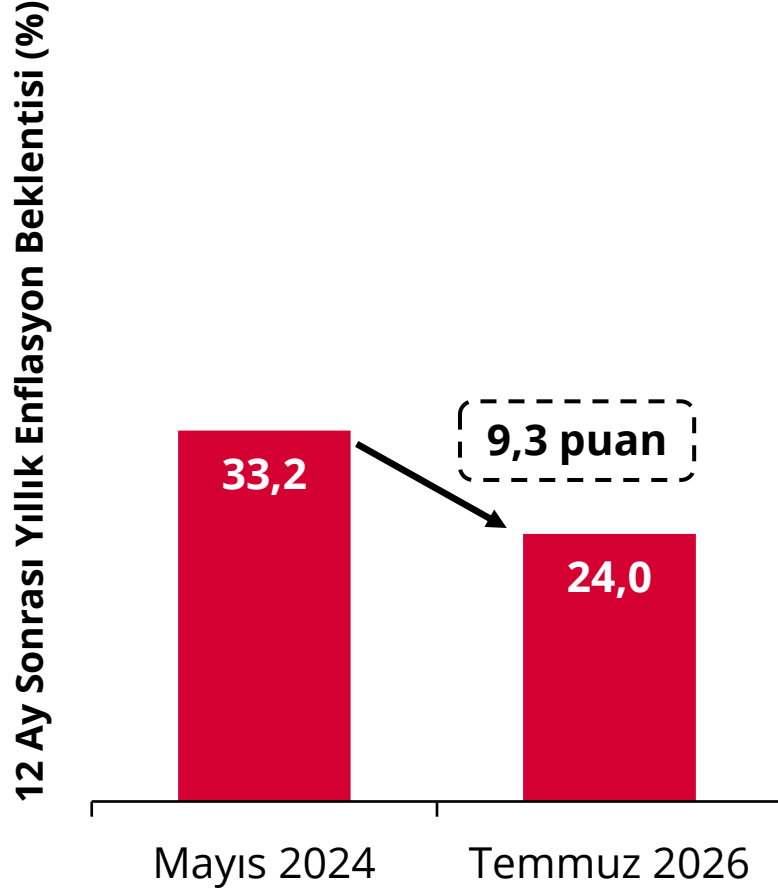
Talepte dengelenme sağlanmıştır.

Yurt İçi Tüketim (Yıllık % Değişim)

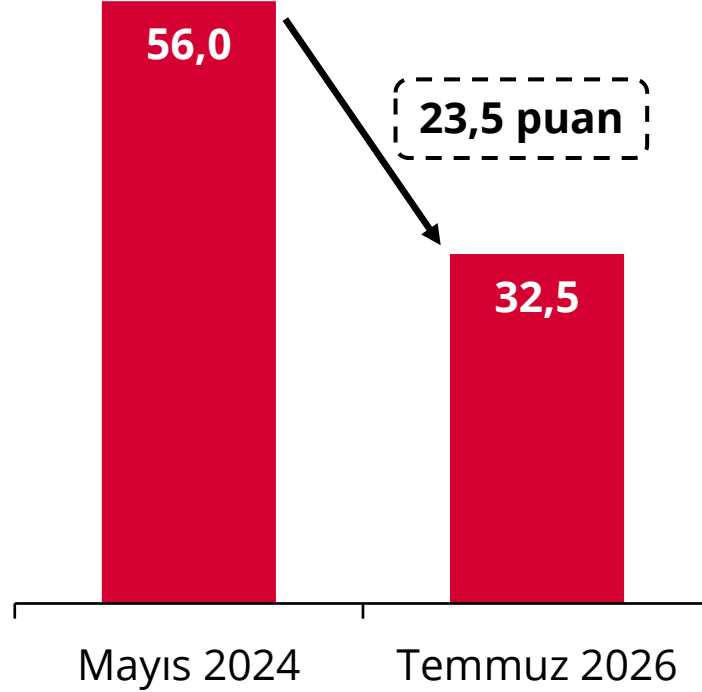

Tüketici ve firmaların enflasyon beklentileri gerilemiştir.

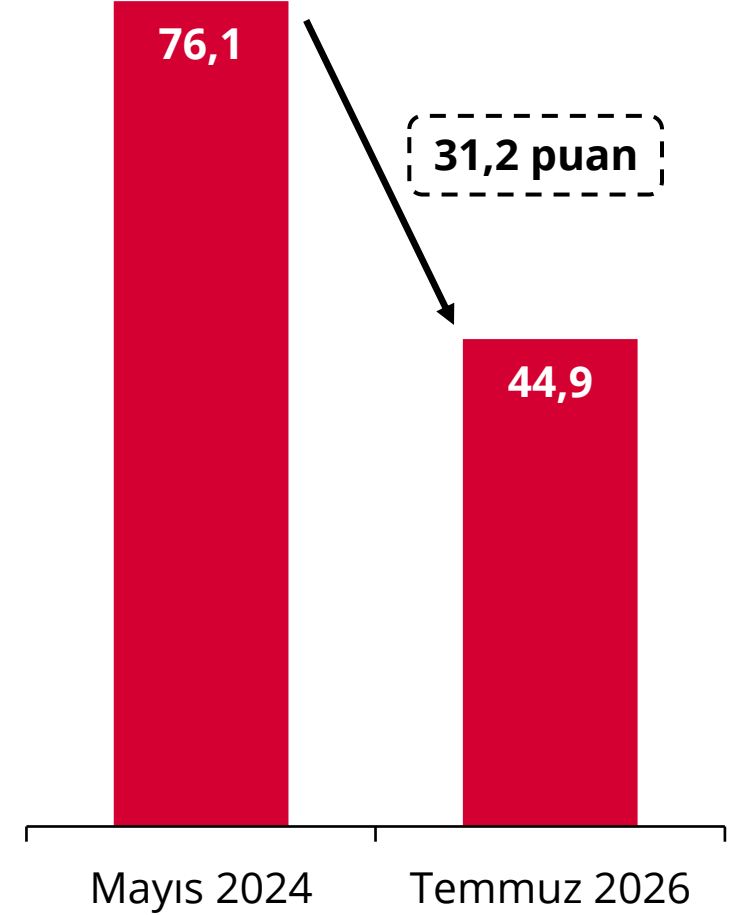
Piyasa Katılımcıları

Reel Sektör

Hanehalkı

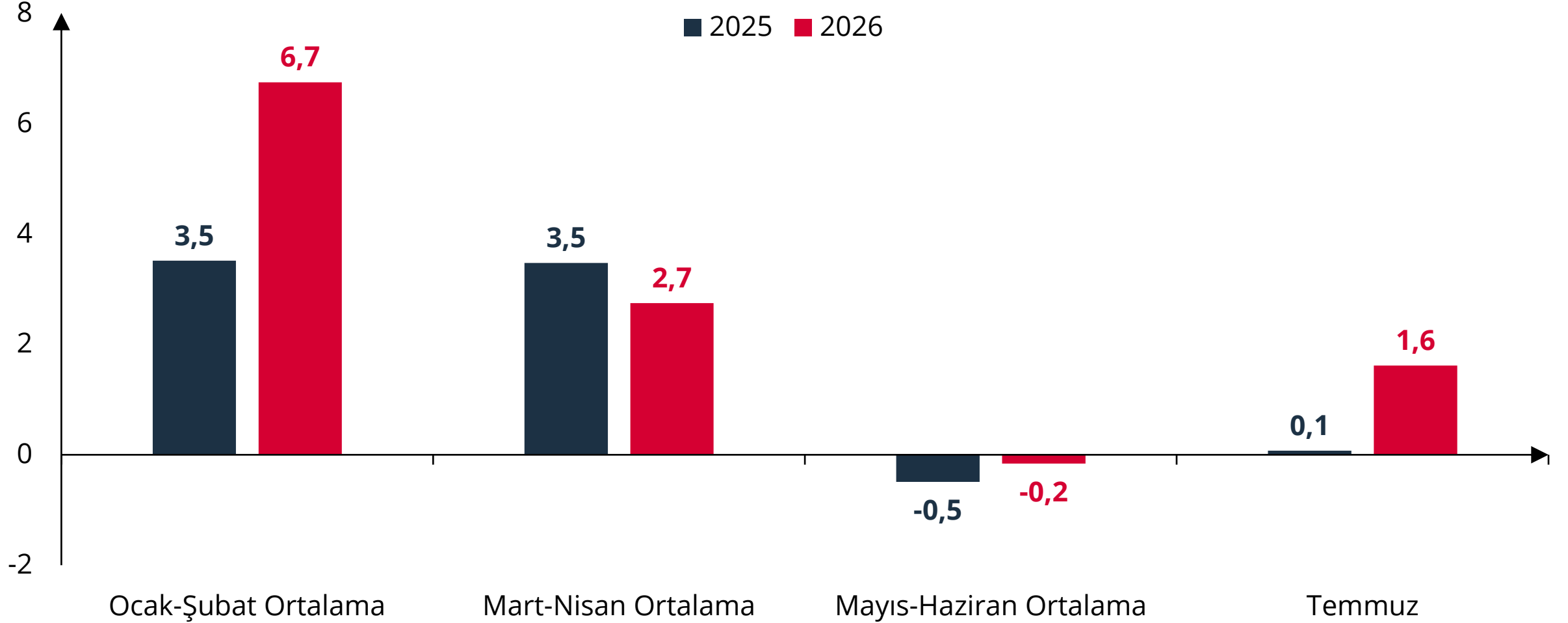
2

Enflasyonu neler etkiliyor?

- Gıda ve enerjide arz gelişmeleri
- Hizmetlerde azalan katılık
- Talepte yavaşlama

Gıda fiyatlarında ürün bazlı olarak yüksek fiyat oynaklıkları görülmektedir.

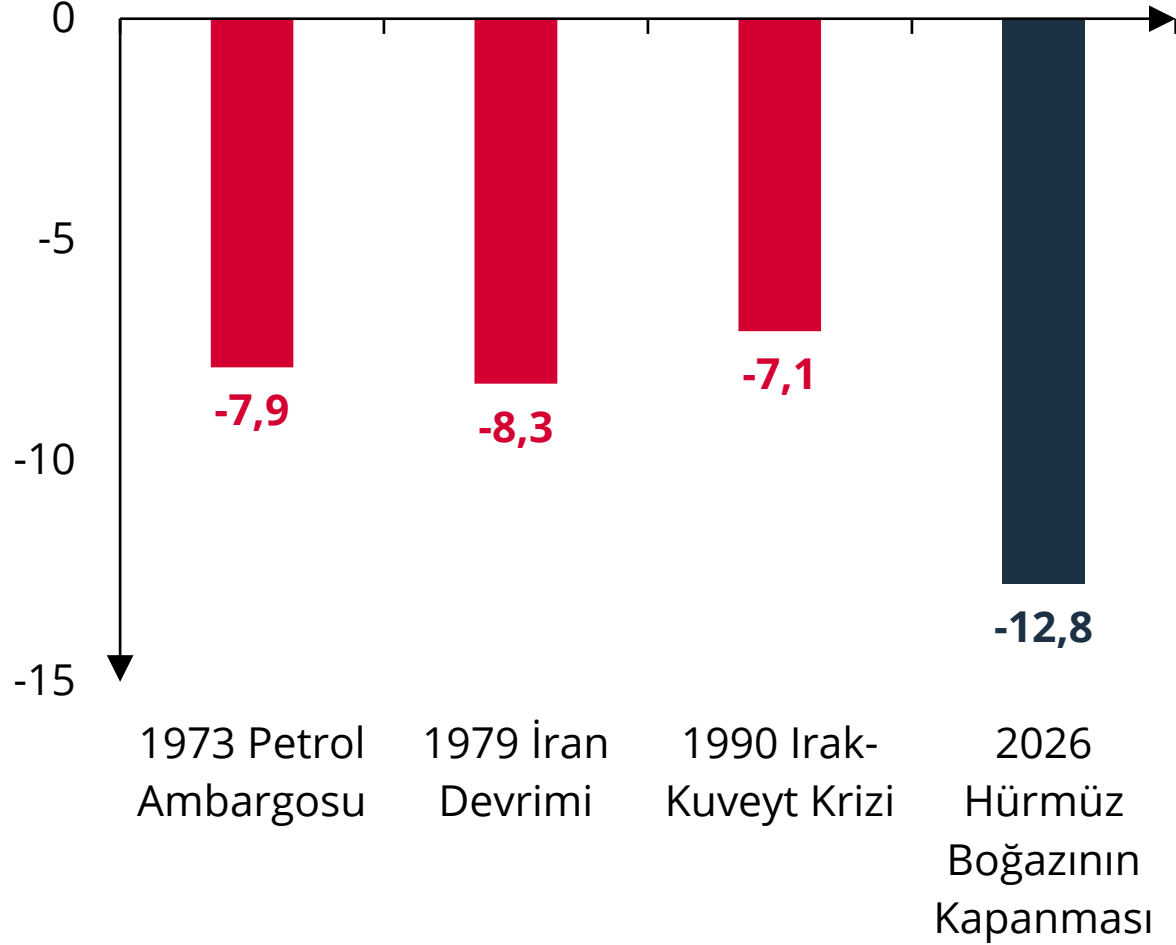
Gıda Fiyatları (Aylık % Değişim)

Jeopolitik gelişmelerin etkisi ile enerji fiyatları yükselmiştir.

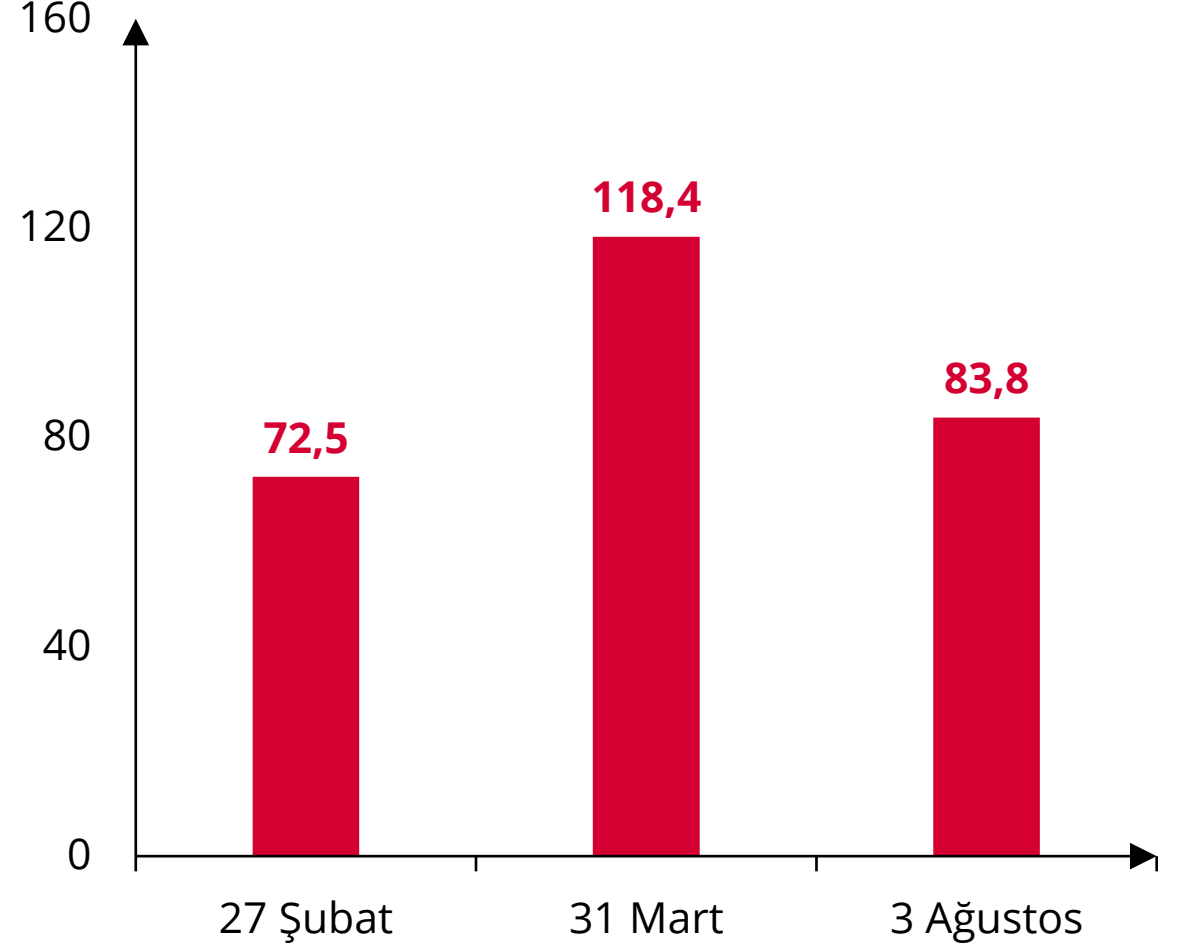
Küresel Ham Petrol Arz Kısıtları

(Küresel ham petrol arzındaki kesinti, %)

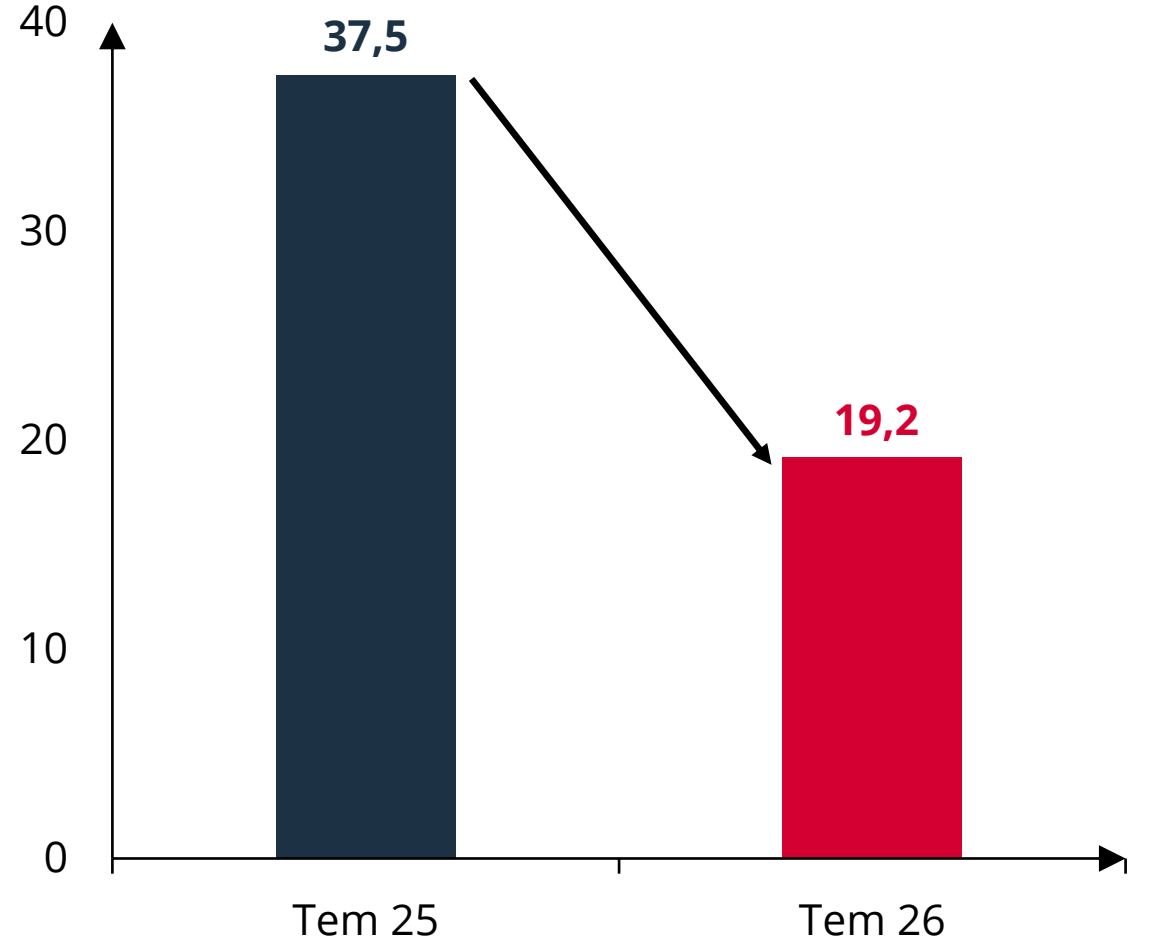
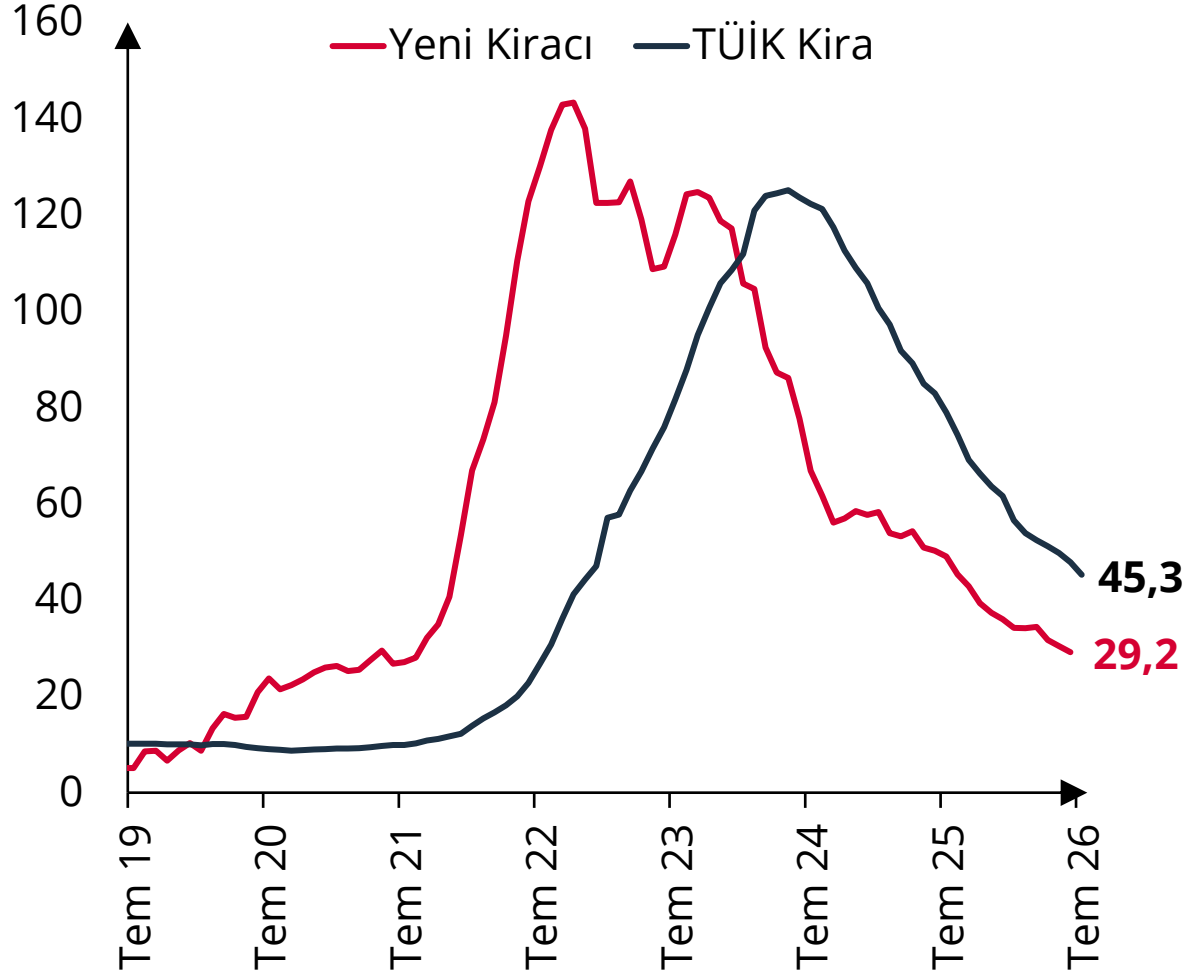
Son Dönem Petrol Fiyatları

(ABD doları/varil)

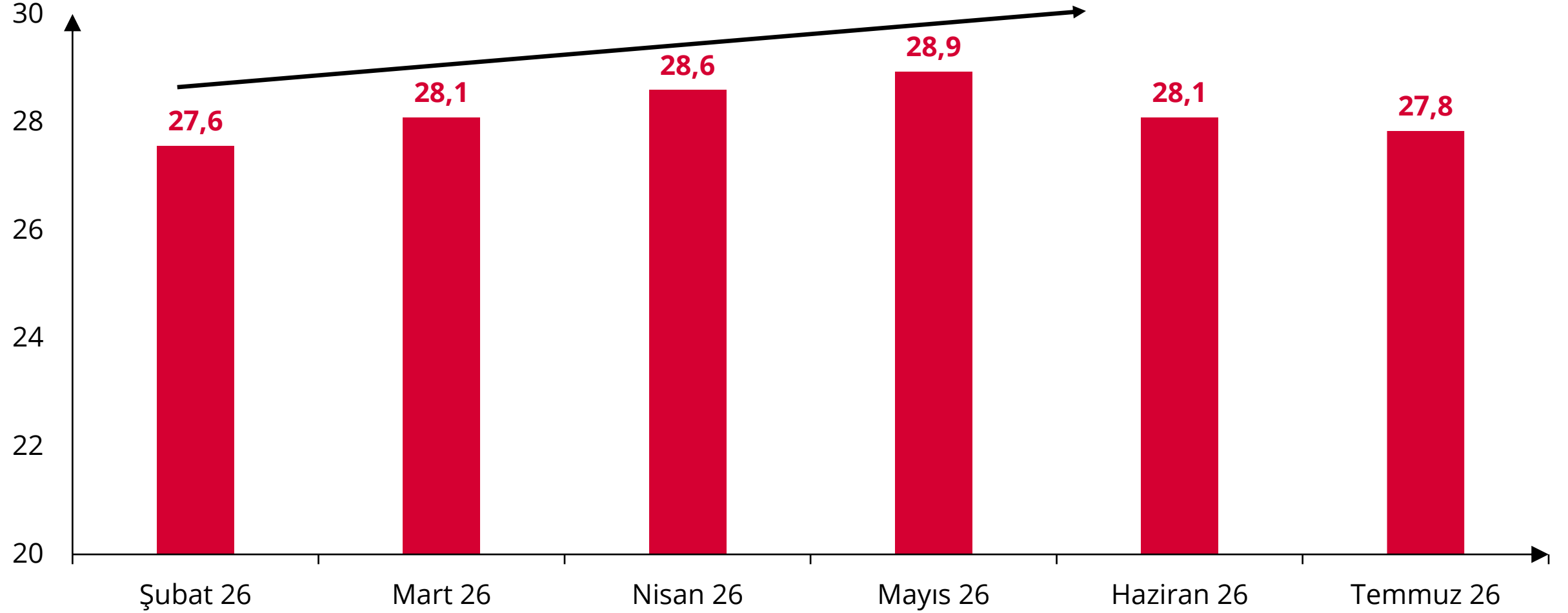
Kira ve eğitimdeki dezenflasyonun devam etmesi beklenmektedir.

Yeni Kiracı ve TÜİK Gerçek Kira Endeksleri (Yıllık % Değişim) Eğitim (İlk 7 Ay Birikimli % Değişim)

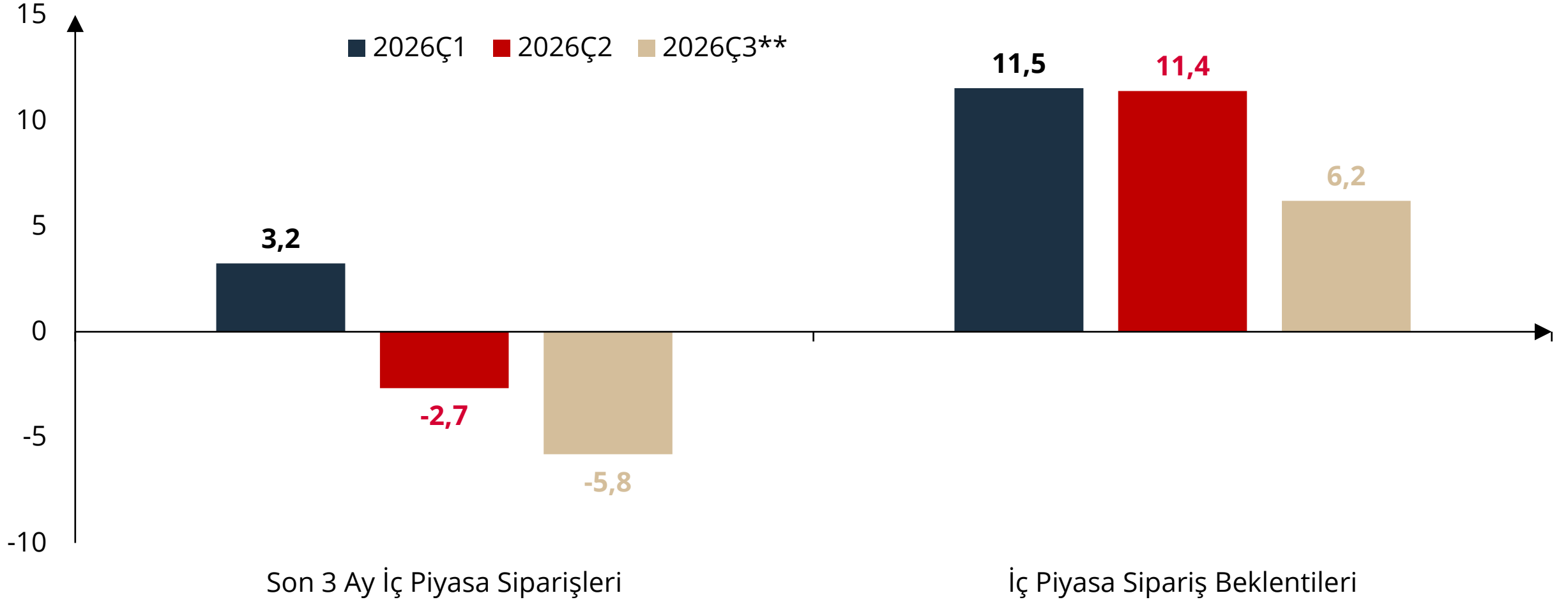
Yurt içi maliyetlerde savaş kaynaklı olarak artış gözlenmiştir.

Üretici Fiyatları (Yıllık % Değişim)

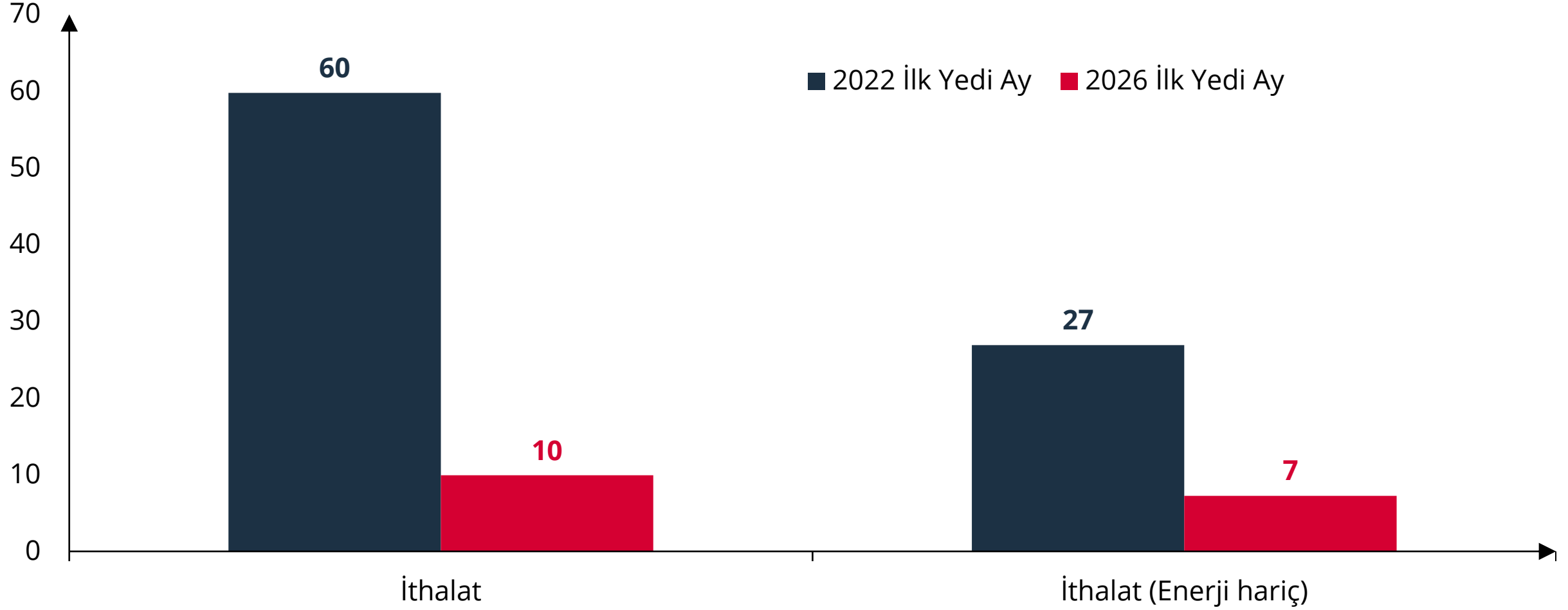
İç talepteki yavaşlama belirginleşmektedir.

İmalat Sanayi İç Piyasa Siparişleri* (Mevsimsellikten Arındırılmış, %)

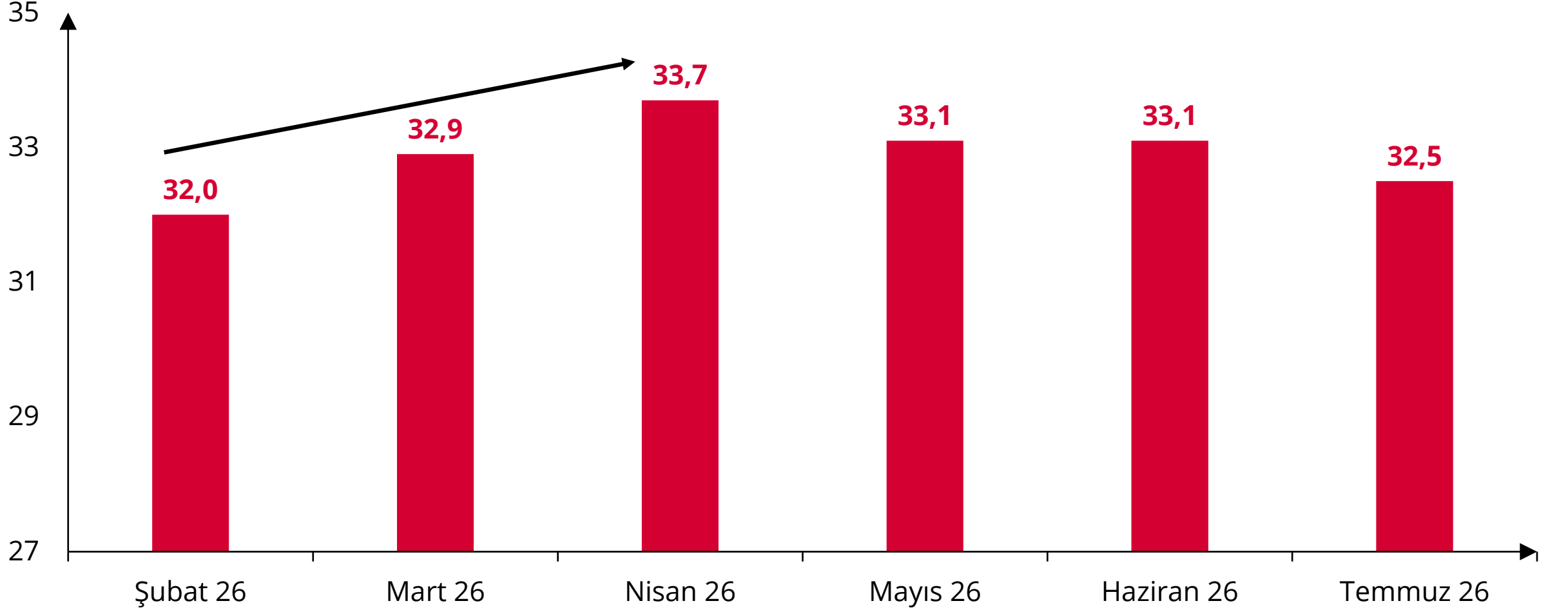
İç talebin yavaşlaması sebebiyle ithalattaki artış 2022'ye göre daha sınırlı olmuştur.

İthalattaki Değişim* (Milyar Dolar)

Reel sektör enflasyon beklentileri savaş döneminde arttıktan sonra bir miktar gerilemiştir.

Reel Sektörün 12 Ay Sonrası Yıllık Enflasyon Beklentileri (%)

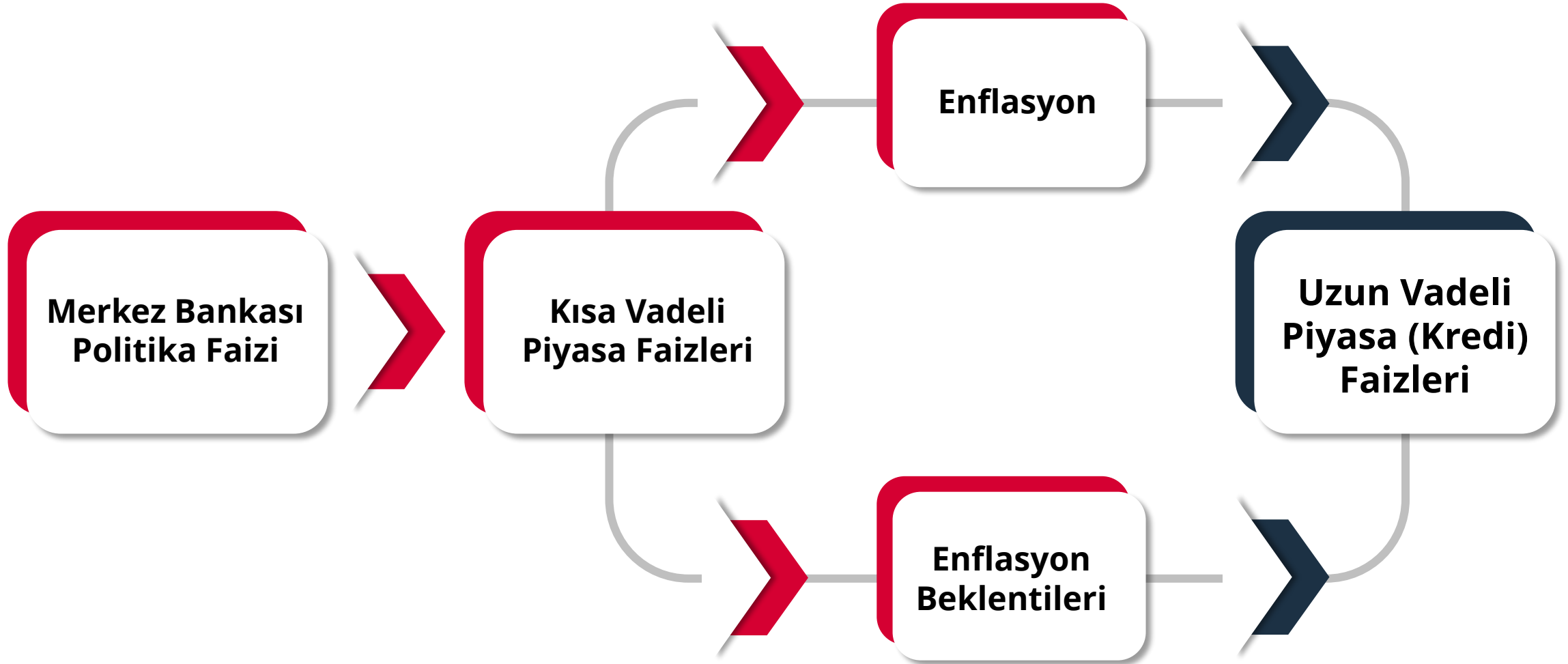

3

Piyasa faizleri nasıl düşer?

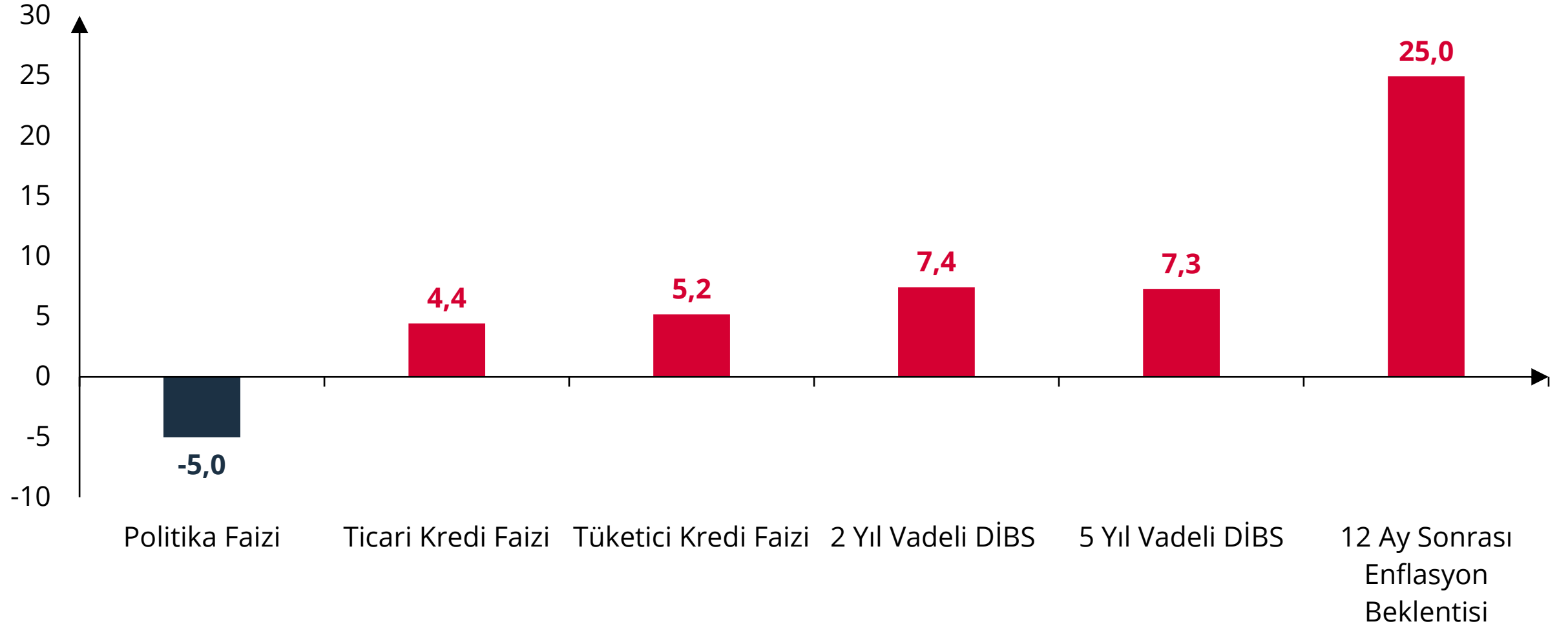
- Enflasyon
- Enflasyon beklentileri
- Risk primi

Kredi faizleri, enflasyon ve enflasyon beklentilerinden etkilenmektedir.

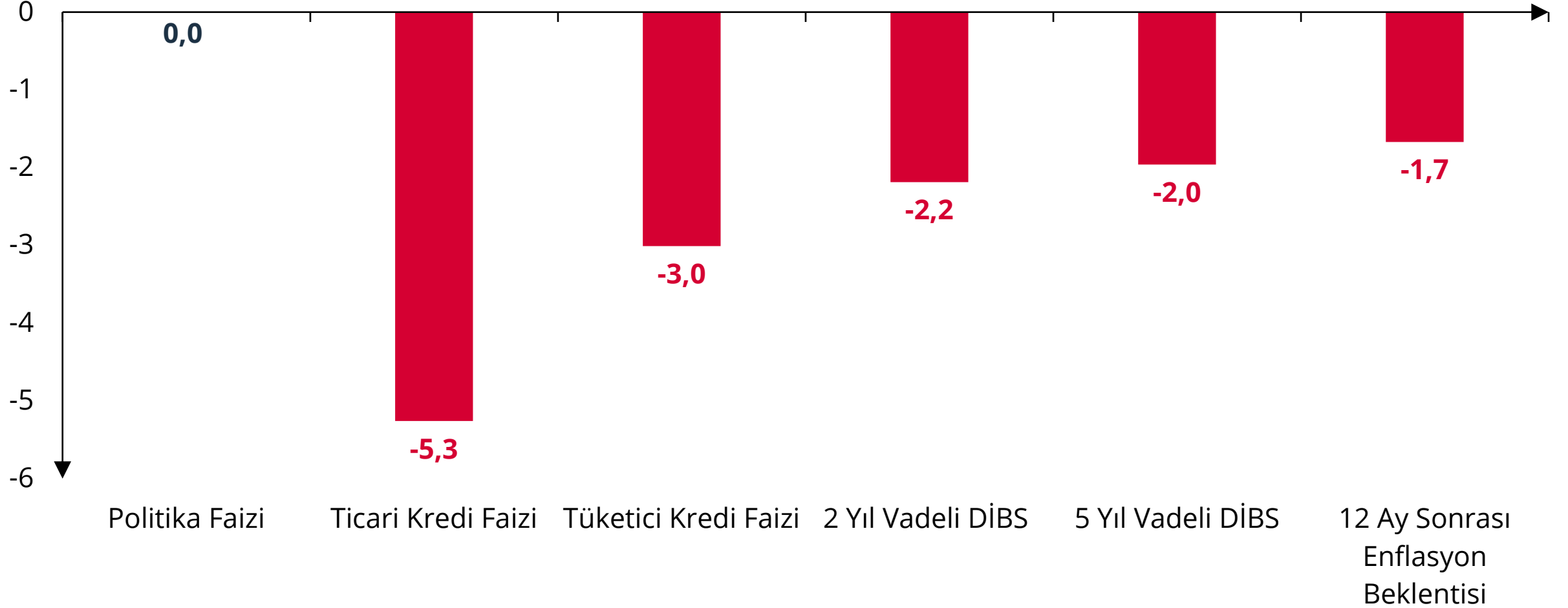
Faiz indirimleri ancak enflasyon kontrol altındayken etkili olabilir.

Politika Faizi, Kredi ve Tahvil Faizleri, Enflasyon Beklentisi* (Eylül 2021–Haziran 2022 Değişim, %)

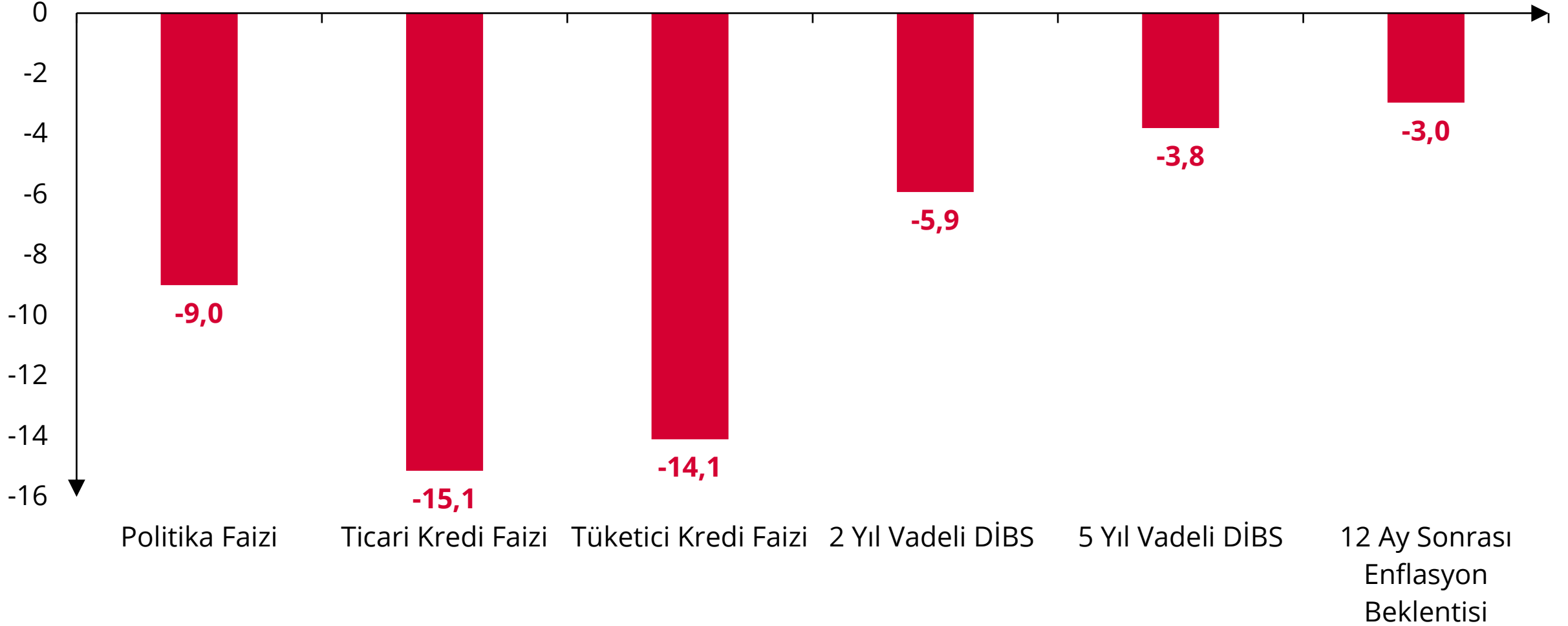
Enflasyon beklentileri iyileştikçe kredi ve tahvil faizleri gerilemektedir.

Politika Faizi, Kredi ve Tahvil Faizleri, Enflasyon Beklentisi (Haziran–Temmuz 2025 Değişim, %)

Politika faizindeki gerileme piyasa faizlerine yansımaktadır.

Politika Faizi, Kredi ve Tahvil Faizleri, Enflasyon Beklentisi (Haziran 2025–Şubat 2026 Değişim, %)

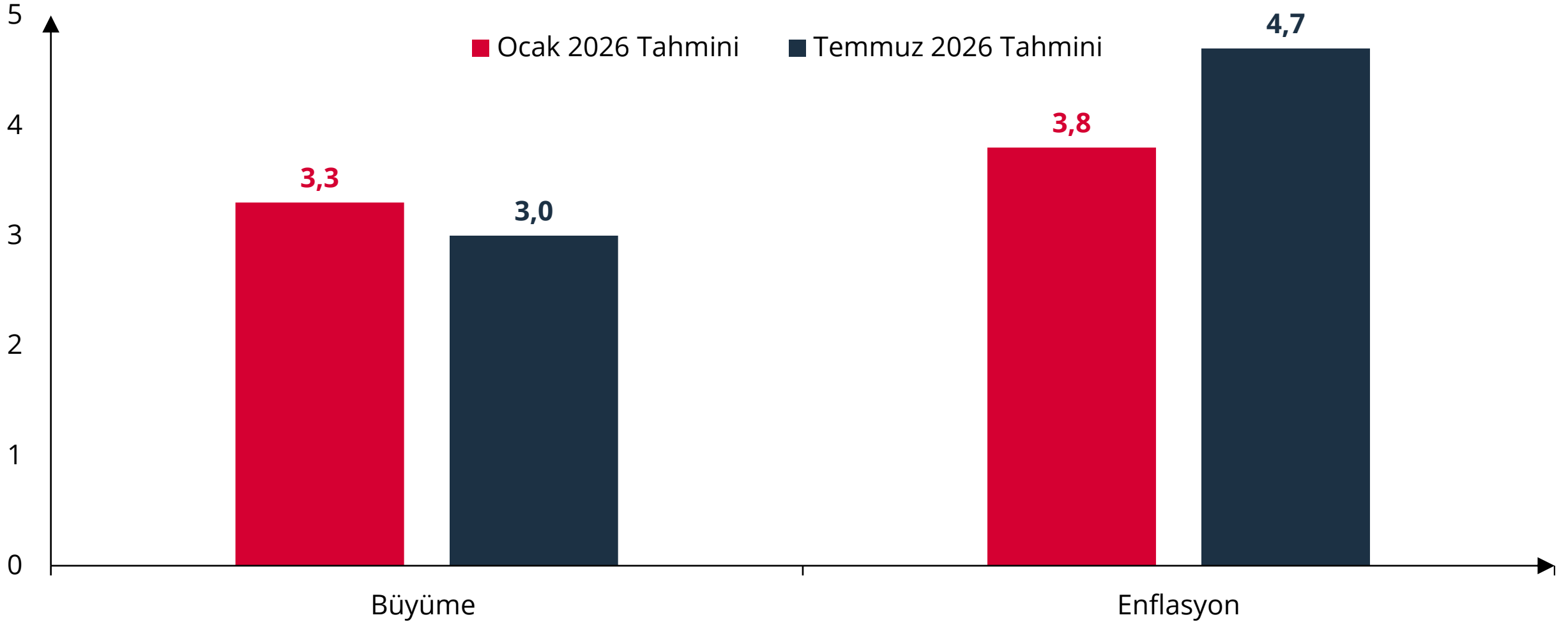
4

Savaş dış talebi nasıl etkiliyor?

- Küresel büyümede yavaşlama
- Küresel enflasyonda artış
- Tedarik zincirlerinde değişim

Küresel büyüme tahminleri düşerken enflasyon tahminleri yükselmiştir.

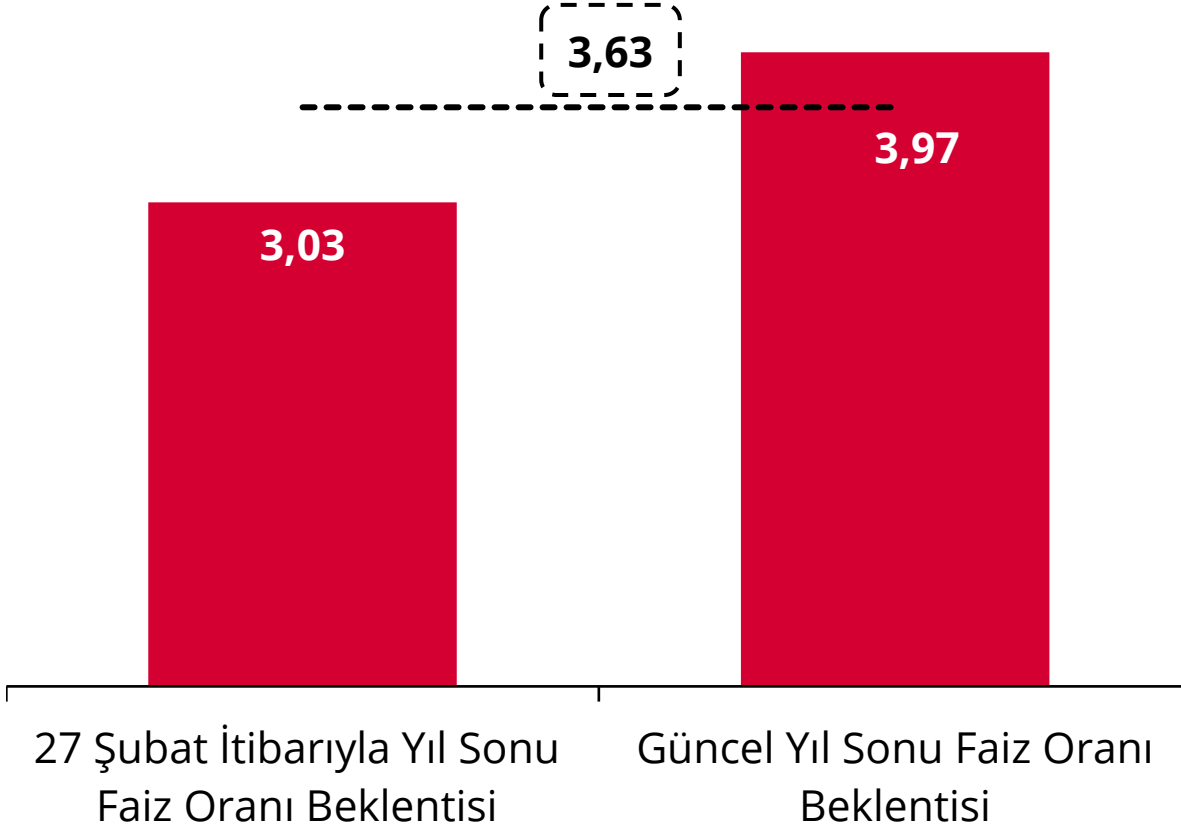
2026 Yılı Küresel Milli Gelir Büyümesi ve Enflasyon Tahmini (%)

Savaşın enflasyonist etkileri küresel faiz artışı beklentilerine yol açmıştır.

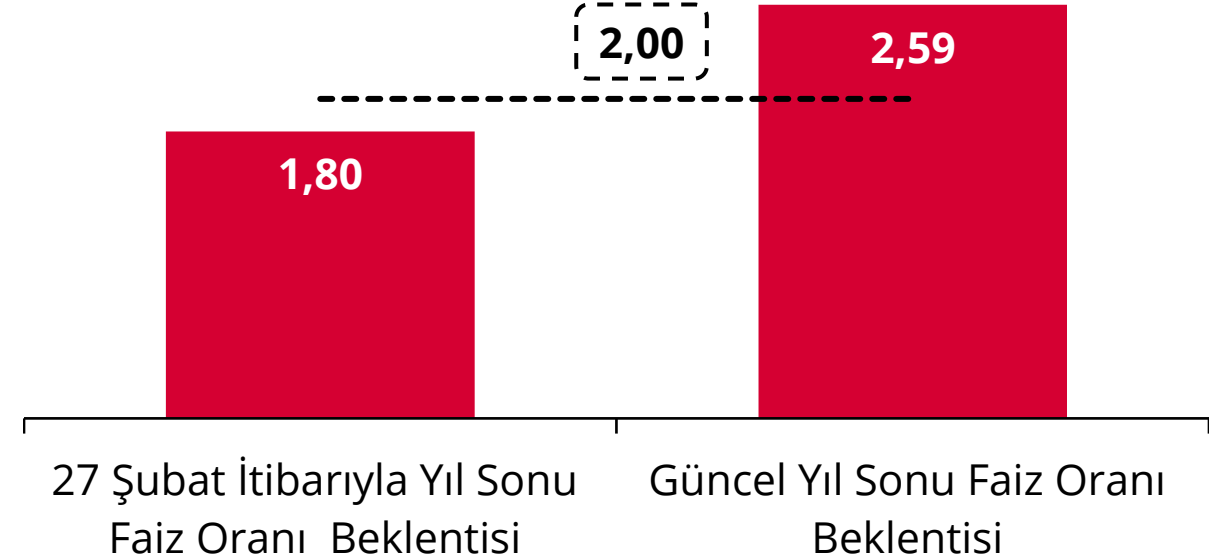
Yıl Sonu FED Faiz Oranı Beklentisi (%)

--- 27 Şubat İtibarıyla FED Faiz Oranı

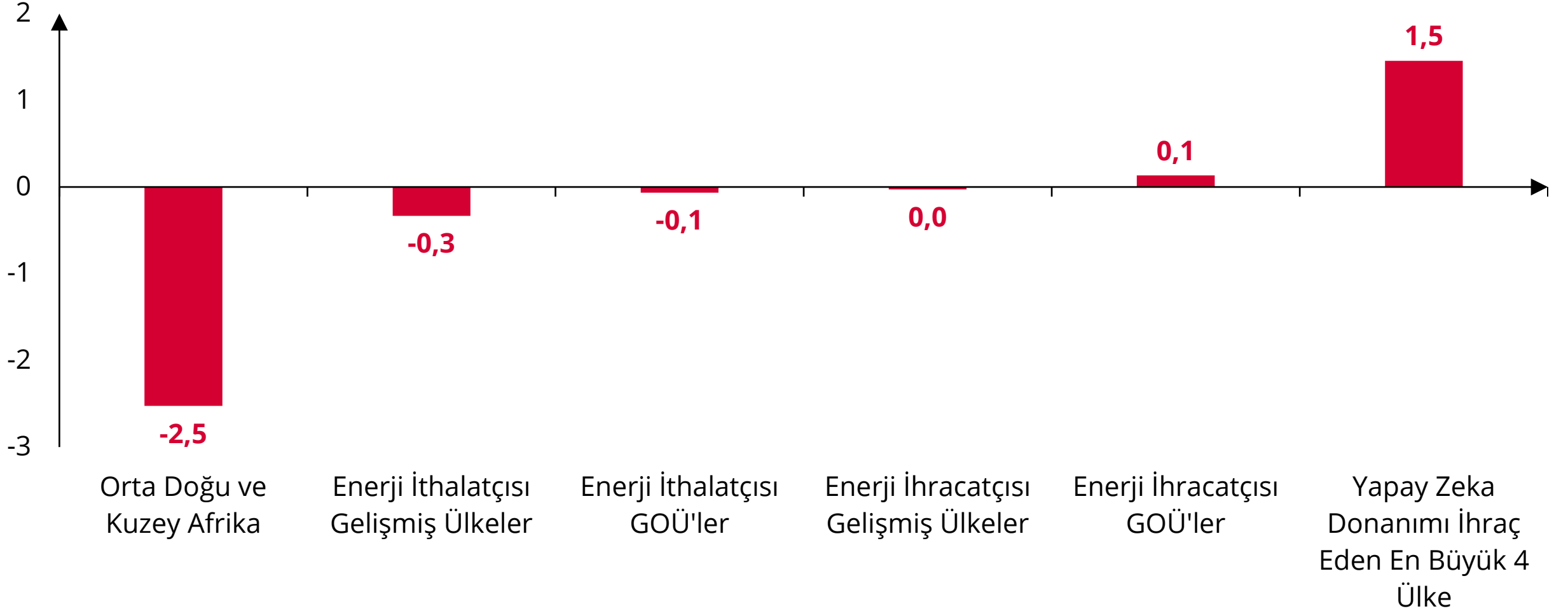
Yıl Sonu ECB Faiz Oranı Beklentisi (%)

--- 27 Şubat İtibarıyla ECB Faiz Oranı

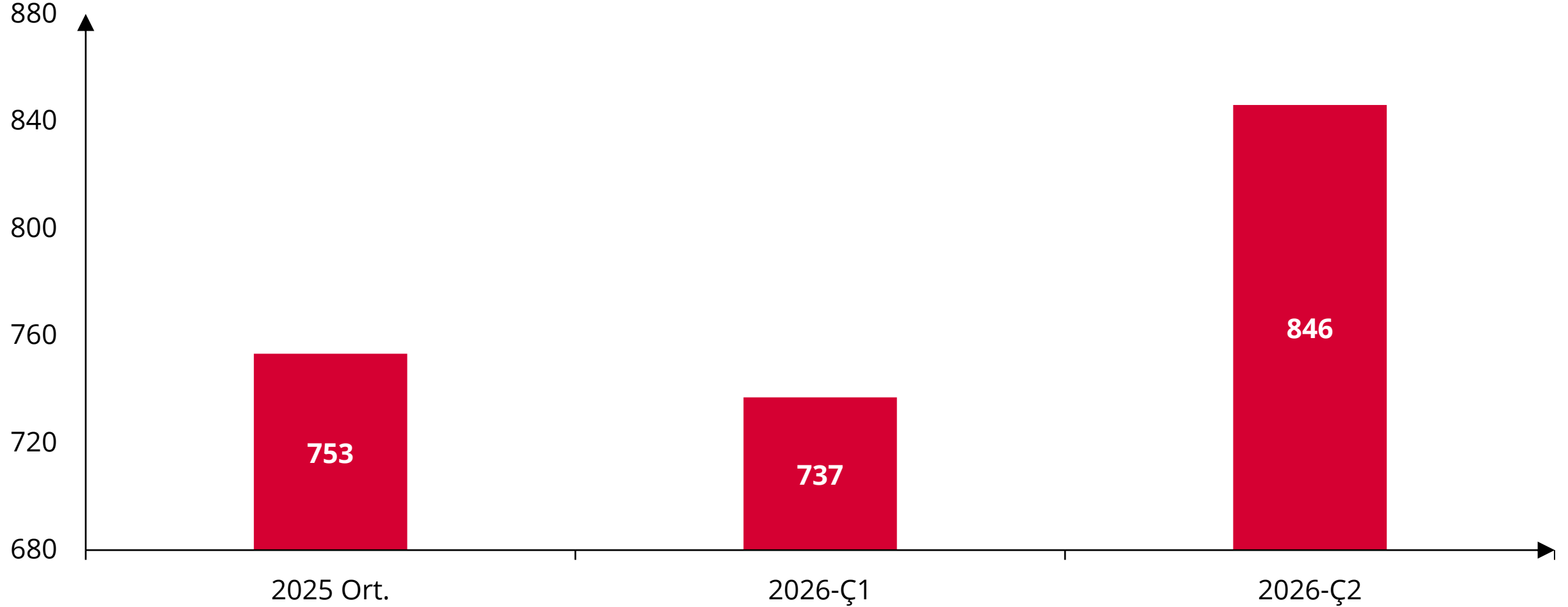
Jeopolitik gelişmeler ve yapay zeka yatırımları ile küresel büyüme farklılaşmaktadır.

2026–2027 Dönemi Kümülatif Büyüme Tahminlerindeki Revizyon (2026 Ocak tahminlerine göre farklar, % puan)

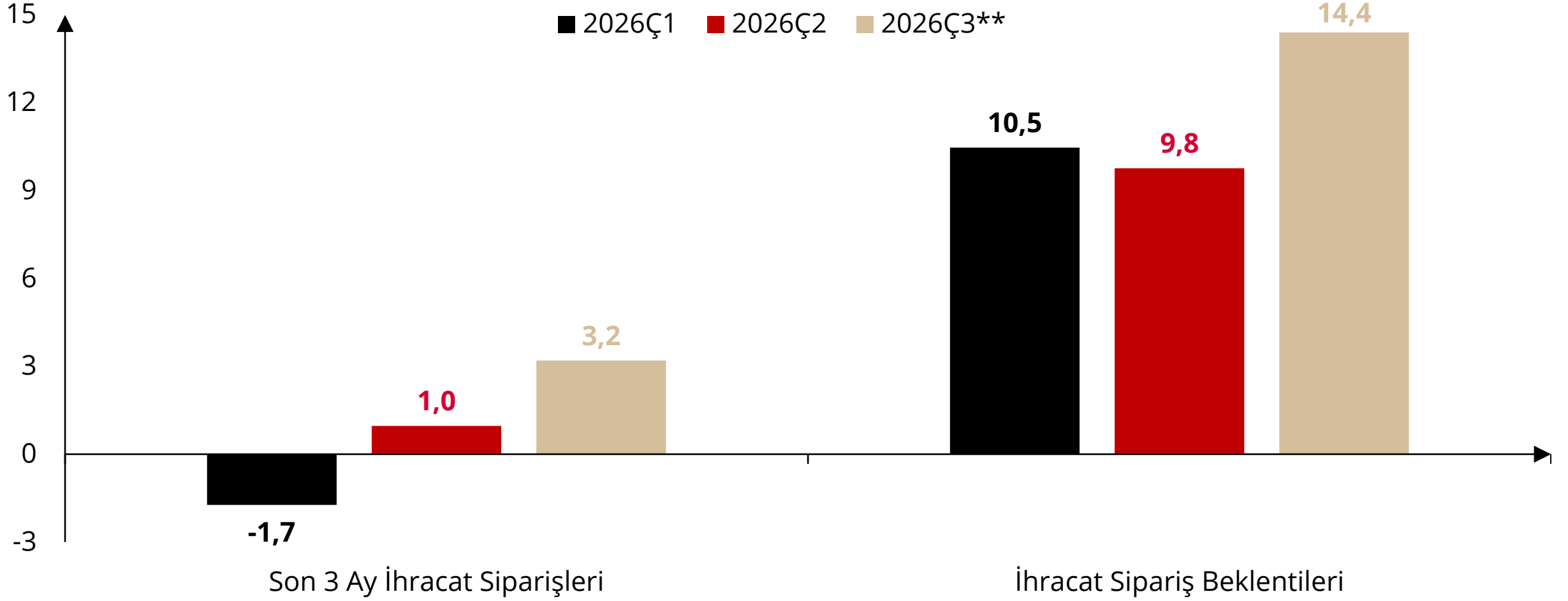
Küresel tedarik zincirlerindeki yeniden yönlenmeyle beraber ihracatımız hızlanmıştır.

Türkiye'nin İhracatı (İş Günü Başına Ortalama, Milyon ABD Doları)

İhracata ilişkin firma beklentileri olumlu seyretmektedir.

İYA-İmalat Sanayi İhracat Siparişleri* (Mevsimsellikten Arındırılmış, %)

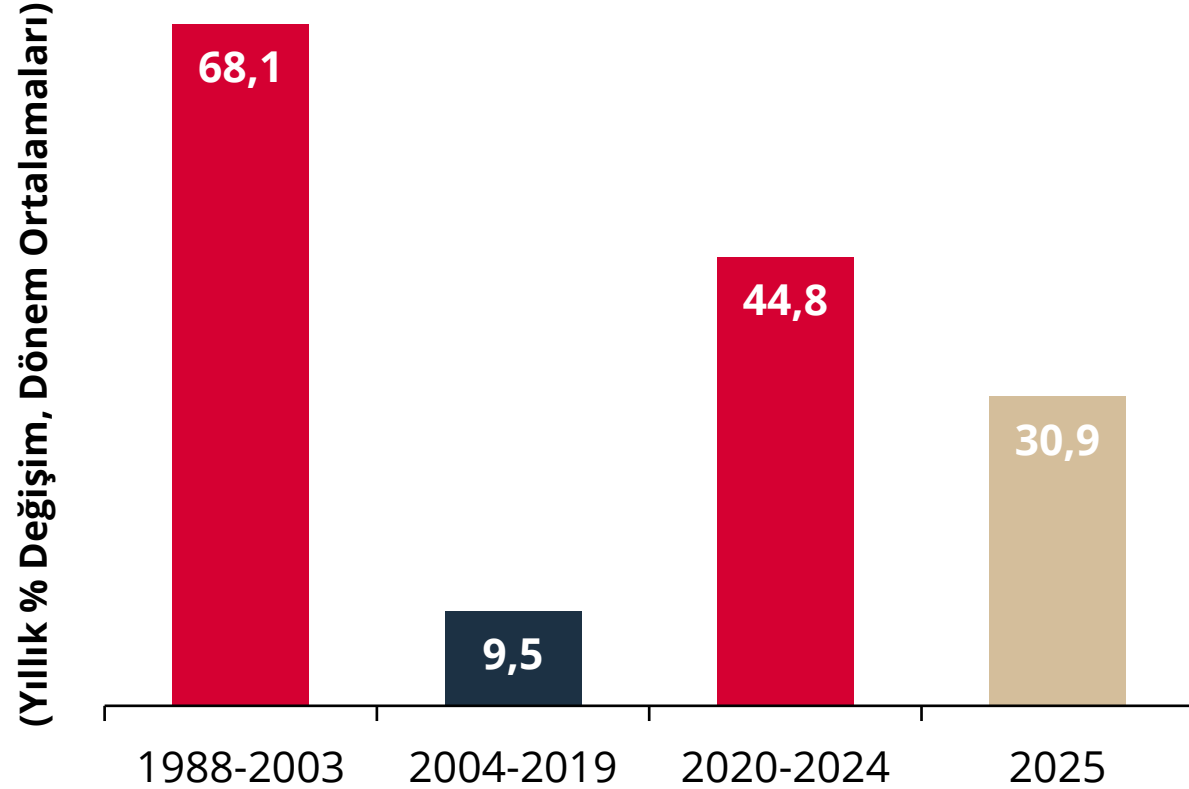
5

Fiyat istikrarı neden önemli?

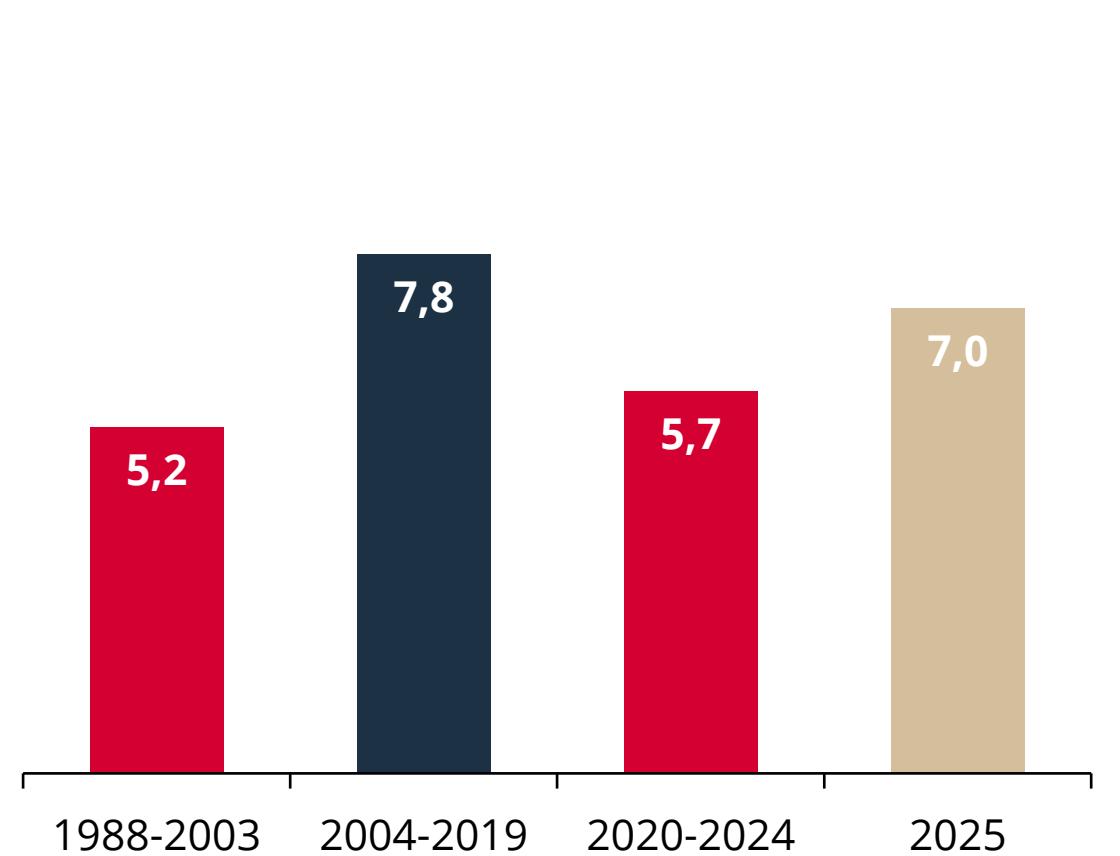
- Öngörülebilirlik
- Yatırım ortamında iyileşme
- Verimlilik artışı

Fiyat istikrarı, yatırım ve üretim ortamını iyileştirmektedir.

Enflasyon

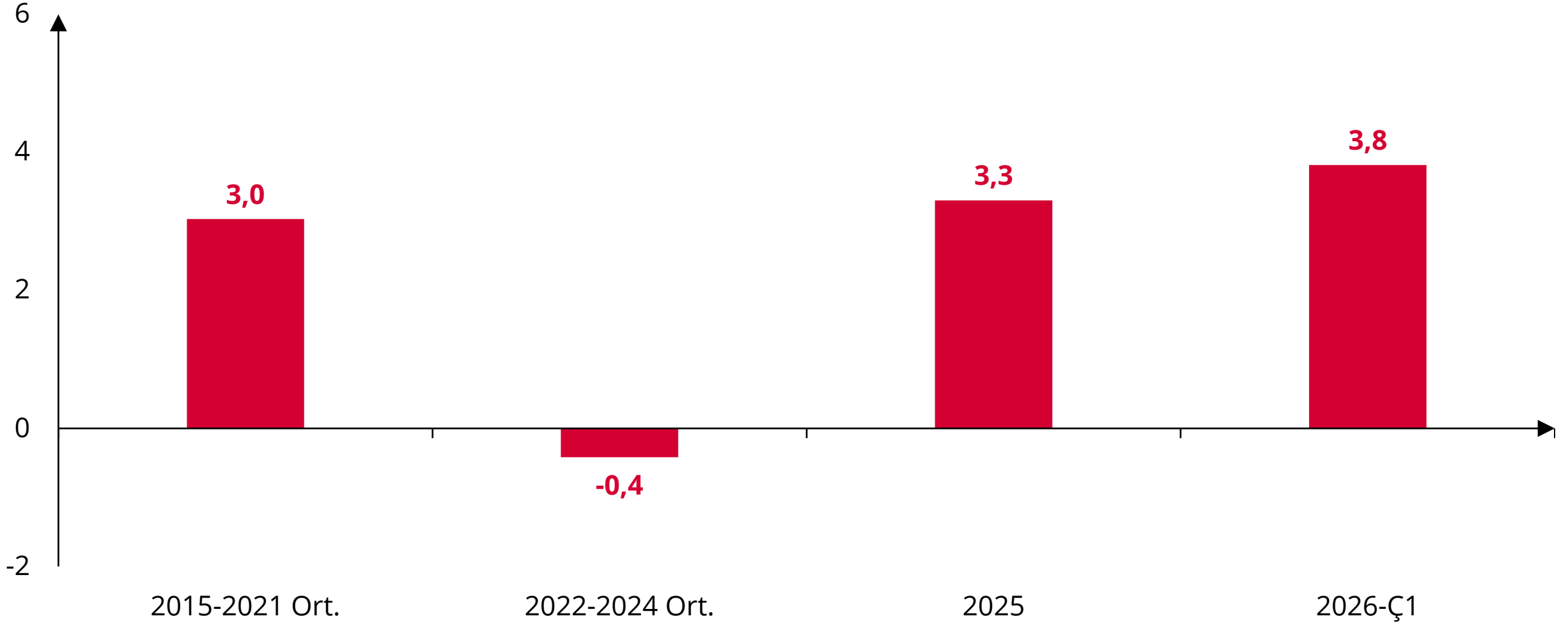

Yatırım Büyümesi

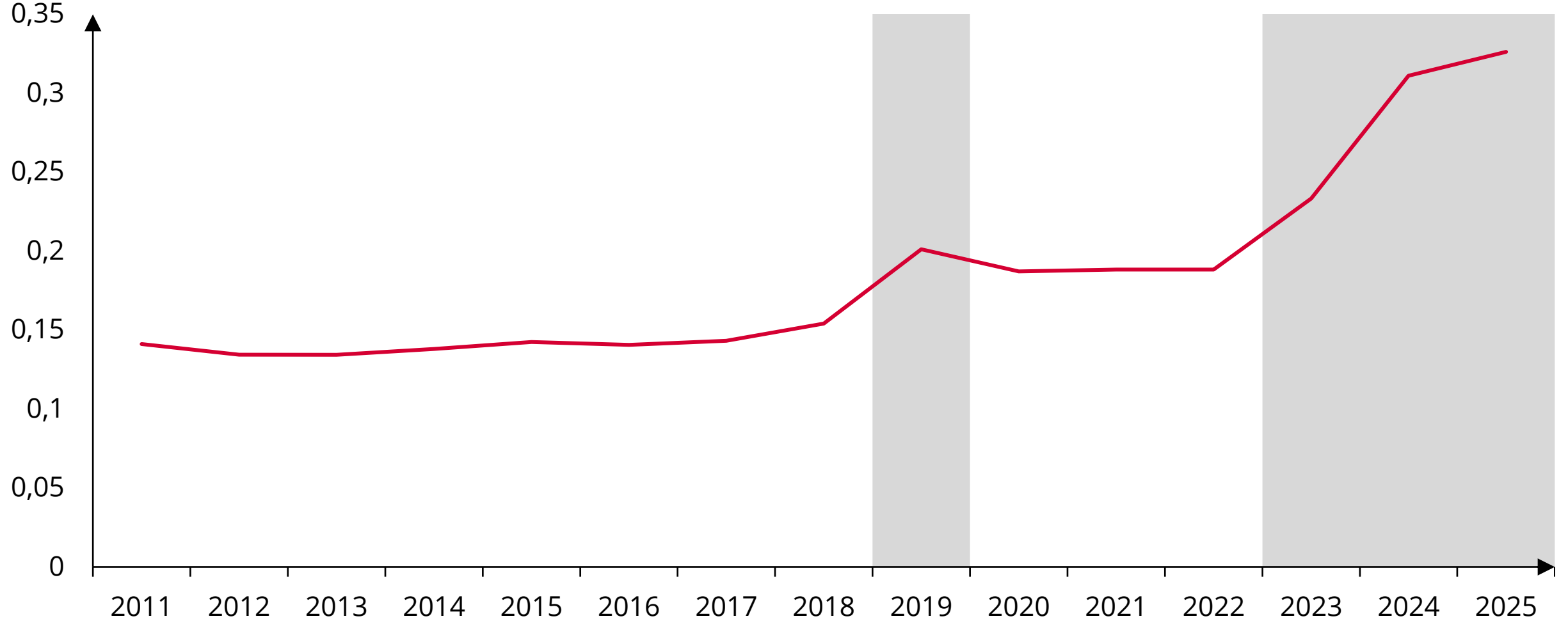
Dezenflasyon verimliliği desteklemektedir.

Çalışan Başına Üretim* (Tarım Dışı, Yıllık % Değişim)

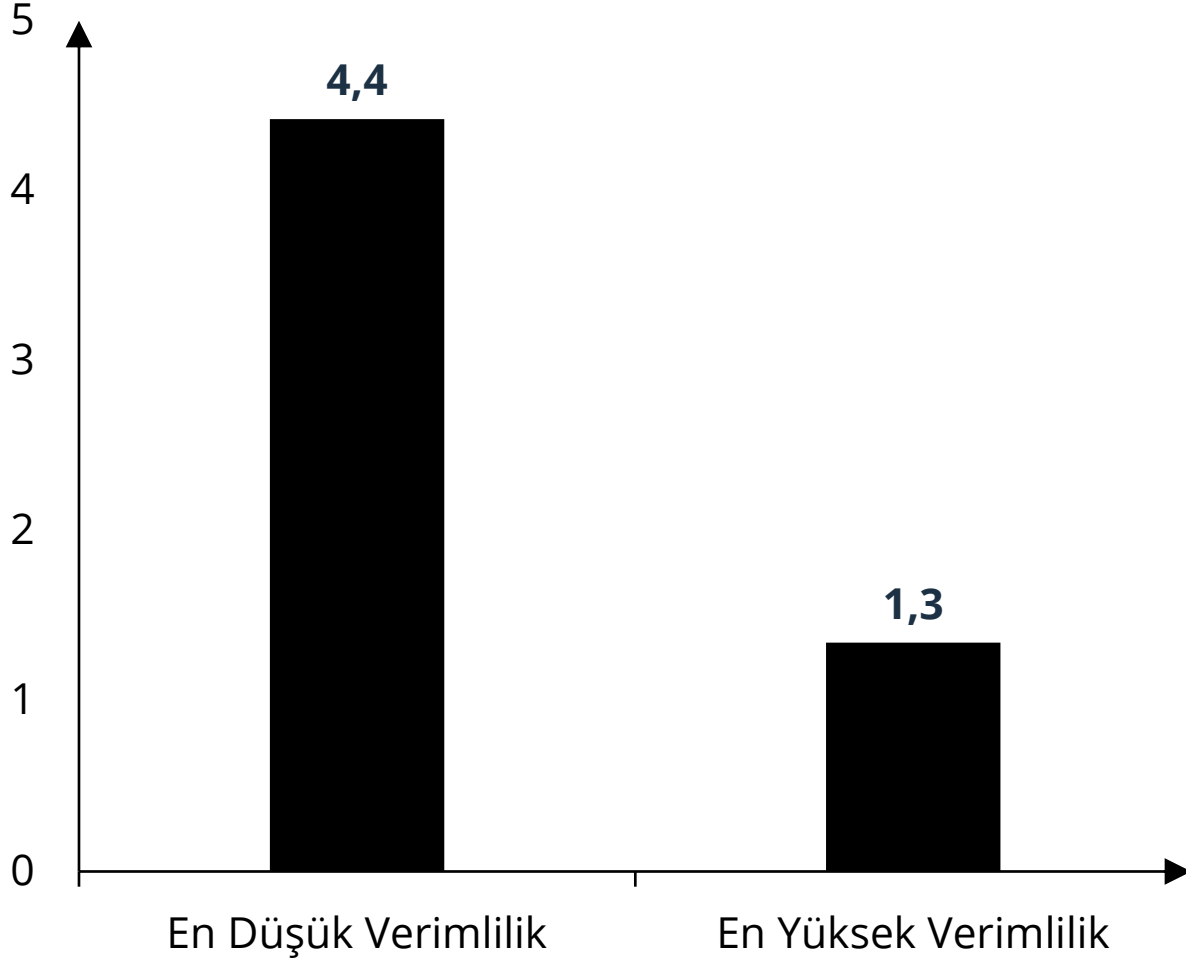
Sıkılaşma dönemlerinde ARGE harcamalarında artış yaşanmıştır.

ARGE Harcamalarının Net Satışlara Oranı (%)

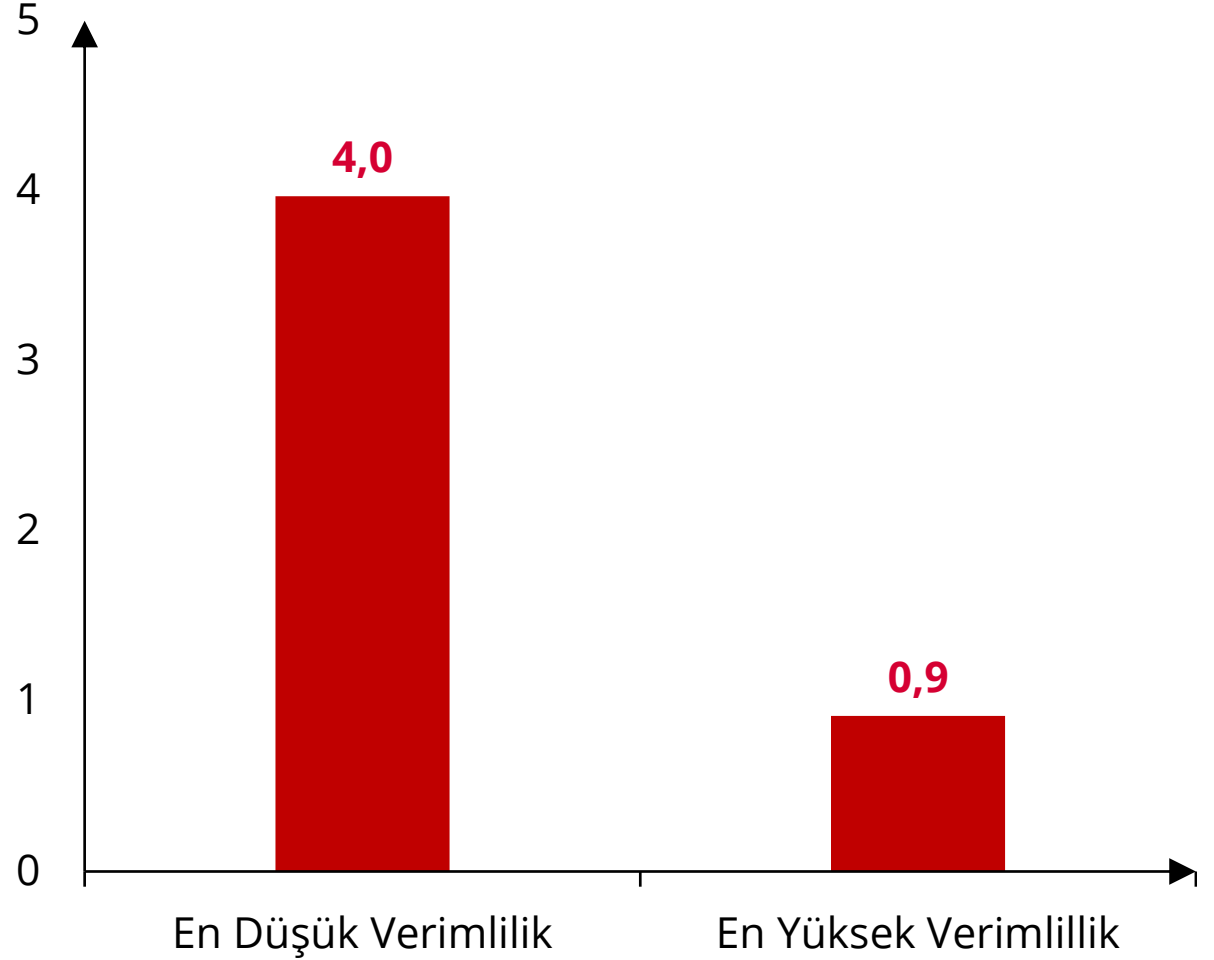

Daha yüksek verimli firmaların dayanıklılığı daha yüksektir.

Verimlilik Grubuna Göre TGA Oranı (%)

Verimlilik Grubuna Göre Kapanan-Tasfiye Olan Şirket Oranı (%)

Genel Değerlendirme

- Fiyat istikrarı sağlanana kadar sürdürülecek sıkı para politikası duruşu talep, kur ve beklenti kanalları üzerinden dezenflasyon sürecini güçlendirecektir.
- Kurul politika faizine ilişkin atılacak adımları; enflasyon gerçekleştirmelerini, ana eğilimini ve beklentilerini göz önünde bulundurarak ara hedeflerle uyumlu biçimde dezenflasyonun gerektirdiği sıkılığı sağlayacak şekilde belirleyecektir.
- Para politikası kararları enflasyon görünümü odaklı, toplantı bazlı ve ihtiyatlı bir yaklaşımla alınmaktadır.
- Enflasyon görünümünde belirgin ve kalıcı bir bozulma olması durumunda para politikası duruşu sıkılaştırılacaktır.
- Kurul enflasyon üzerindeki yukarı yönlü risklere karşı ihtiyatlı duruşunu vurgulamıştır.

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

www.tcmb.gov.tr